ՏԱՐԻ 45ՐԴ ԹԻՒ 232 Կ. ՊՈԼԻՍ 18/31 ՅՈՒՆՎԱՐ 1902 21 ՇԷՎՎԱԼ 18 ՔԵՁՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 1317 ՈՒՐԲԱԹ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ Ի ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS E. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ե. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պաղր Ալի ճաղտէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Ղրկոյ համար	80 ղր.	50
Դաւառներու համար	108 ղր.	60

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی دائره خصوصه

ՄԱՆԶՈՒՄԷ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԻՆ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Վիլհէլմ Բ.ի ծննդեան տարեդարձը չնորհաւորելու համար Կալլէսի իշխանին՝ իր հօրը Էտուարտ Է.ին հրամանաւ Պէրլին գտնուիլը, կը շուարեցնէ չէ թէ միայն անոնք որ իրենց սենեակին խորը քաջուած միջազգային խնդիրներու և ընկերային հարցերու ճաշակը կը մնուցանեն, այլ մինչև իսկ պաշտօնական դիւանագէտներն ալ։ Գրեթէ շաբաթ մը առաջ, Զէմպրէյնի՝ Մեծն Բրիտանիոյ երեսփոխանական ժողովին, և կոմս Պիւլովի՝ գերման խորհրդարանին մէջ ըրած յայտարարութիւնները՝ օրուան խնդրի վերածած էին երկու երկիրներու յարաբերութիւնները, և թէ Անգլիոյ, թէ ցամաքային Եւրոպոյ թերթերը մեծամսուած էին ըսելու թէ այդ յարաբերութիւնները դեռ բաւական ժամանակի համար պիտի պահեն իրենց ձգտեալ կերպարանքը։

Մէկ գիտէ թէ ինչ կարգի հեռագիրներ կամ նամակներ փոխանակեցին իրարու Էտուարտ և Վիլհէլմ վեհապետները, այդ պաղ չրջանին մէջ։ Մինչ ցարդ մէկէ աւելի պարագաներու մէջ առիթը ունեցած ենք տեսնելու և համոզուելու թէ այս վերջինը միշտ կը սիրէ տեղի տալ ժողովուրդները շուարեցնող յանկարծակի փոփոխութիւններու և մեծ շարժումներու, չաստ աւելի յառաջանալով կ'ուզեն հաւատացնել թէ Գերմանիոյ կայսր հոգեբանութիւնը կը շոյէ վիպասանական և բաղդախնդրական ոգին։ Այս պարագային, այդ կարգէն պիտի հաւարենք իր եղբօր իշխան Հանրիի Ամերիկա այցելութիւնը, ինչպէս նաև մեր այս օրուան տեսութեան նիւթը կազմող Կալլէսի իշխանին Պէրլին ուղեւորութիւնը։ որովհետեւ յայտնի է թէ առանց Վիլհէլմի բացարձակ հաւանութեան և կամ չնորհակալութեան, այս ուղեւորութիւնը չէր կրնար տեղի ունենալ։

Գալով Էտուարտ Է.ի նկարագրին, ամէն բան կը ցուցնէ թէ Վիքթորիայի յաջորդը թէեւ ժամանակին շատ հրապուրուած է անգլիական հայ-լայֆի ընդունելութիւններէն և կամ պարահանդէսներէն, բայց գահակալութենէն ի վեր լուրջ և հեռատես քաղաքականութեան մը կը հետեւի։

Ինչ որ ալ ըլլայ, եթէ մասնաւոր միտումներու ազդեցութեան դերը մոռնալու ըլլանք, կամ այն է որ Էտուարտ Զէմպրէյնի ճառին տպաւորութիւնը անհետացնելու համար է որ իր դահաժառանգ զաւակը Պէրլին ղրկեց, և կամ երկու երկիրներու պետերը փնտռելին աւելի բարձր հորիզոնի մը մէջ ենթադրելով, այնքան կարեւորութիւն չեն տար նախարարներուն և հանրութեան կարծիքին, և արհամարհելով մինչև իսկ զայն, կը շարունակեն հետեւիլ իրենց մասնաւոր քաղաքականութեան և գոհացնել իրենց ակնական համոզումները։

Միւս կողմէ, երկու երկիրներու յարաբերութիւններուն արդի մտերմութիւնը, կարծես միջազգային գաղտնիքի մըն ալ յայտնութեանը պատճառ եղաւ։ Անգլիոյ խորհրդարանին մէջ բացարձակապէս ըսուեցաւ թէ դաշնային պայմանագիր մը կնքուած է երկու կառավարութիւններուն մէջ։ Այս կարգադրութիւնը հաւանականաբար Ռուսիոյ դէմ ըլլալու է, քանի որ Անգլիոյ և Գերմանիոյ շահերը կը հակառակին ռուսական շահերուն թէ՛ Պարսկաստանի և թէ՛ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ։

Միւս կողմէ ինչ կը նշանակէ Աւստրիոյ Ռուսիոյ մօտենալը, զոր կ'ապացուցանէ արքունիքս Ֆրանսուա Ֆերտինանտի Բէթերսպուրգի այցելութիւնը։ Արդեօք այս դիւանագիտական երեւոյթը անգլեւերման համաձայնութեան մէկ պատասխանն է։ Ամէն դարու պատմութիւնը կը ցուցնէ թէ Աւստրիա և Ռուսիա իրարու հանդէպ խստապահանջ մրցակիցներ եղած են, և որքան որ ալ վերջին տարիներու մէջ համաձայնութեան մը յանգած են, այդ համաձայնութիւնը այնքան իրական արդիւնք մը չէ ունեցած։

Աւստրիոյ ընթացքը, թերեւս Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցերու խնդրոյն մէջ հետեւած ուղղութեան դէմ ցոյց մը նկատուի, և կամ երրեակ նիզակակցութեան պայմաններովիրարու կապուած երկու երկիրներուն յարաբերութիւններուն ձգտեալ ըլլալը նշանակէ։ Բայց այս պարագային ալ արդեօք կարեւորութենէ զուրկ պիտի նկատենք Գերմանիոյ Վիլհէլմայի դեսպանին Վիլհէլմ Բ.ի ծննդեան տարեդարձին առթիւ տուած հացկերոյթին մէջ արտասանուած ճառը՝ որով յիշեալը կը քարոզէ թէ երկու կառավարիչներուն միութիւնը ամէն տեսակ դժուարութեանց դէմ դիմանալու չափ սոսկուն և զօրաւոր է։ Է՛հ, պիտի ըսեն կարգ մը սկեպտիկ դիւանագէտները, այդ սպասէին, եթէ նոյն իսկ քանի մը անգամ պէտք ըլլար պատիլ բոլոր այն տեղերը, որոնք հաճոյքի վայրեր (.՝) կը կոչուին և ուր հաւանականութիւն կար Ժիւլիէդ Սիւրտօնին հանդիպելու։

Հետեւեալ առտուն, այցելութեան գնաց Պ. Բարտէքի։ Ապահովութեան տեսուչը տեղեկութիւն հարցուց բարքերու հսկող ոստիկանութեան և իմացաւ որ իր բարեկամուհիին՝ Արմանտի նման, օրիորդ Ժիւլիէդ Սիւրտօն ալ երկար ատենէ ի վեր ծալեր մէկդի էր դրեր կառավարական ձեւակերպութիւնները և բաղդ ունեցած էր ոստիկաններու խուզարկութիւններէն պրծելու։

Ուրեմն պէտք էր որ Տէրվալ ամէն բան բաղդին թողուր։

Քէ տէ զ'Օրֆէվրէն անցնելէ յետոյ, նամակատուն մը մտաւ և Լբրիչի պըղտիկ տոմս մը ղրկեց ինդրելով որ իրիկունը դայ զինքը գտնէ Բլաս-Պլանշի Ծրձարանին մէջ։

Իրիկունը Մոնմէլէն-Բուժի բացուելէն քիչ առաջ, քննիչը դաւ Բօպէրը և գնաց այն իրիկուան ծրագիրը։

Պէտք էր կառքով մը պտտիլ Մօնմարթրի զանազան հաստատութիւններու մէջ ուր դիւրահաճ կիները կը յաճախէին։

—Ըստ բաղդի, կ'ըսէր Լբրիչ։ Նախ չուտով երթանք, եթէ առաջին անգամ չի յաջողինք՝ աւելի դանդաղութեամբ նորէն սկսելու պայմանով։

Մինչեւ լոյս, պտտեցան Մուլէն-Բուժը, Մուլէն ռը լա Կալէթը, իրարու ետեւէ այցելեցին գիշերային բոլոր քօնսէրներն ու գինետունները, Թապարէնը, Քարիյոնը, Պրիւանը, Ալէքսանդրը, Բաղինօ ալէ Բօնսիէռժը, ուր զուարթայիշատակ ֆօլէնէլ Լիզպոն, տակաւին կ'երգէր իր ղղեղուէշ երգերը... բայց ոչ մէկ տեղ կրցան գտնել իրենց փնտռածը։

Քանի մը անգամ, սուտ ուրախութիւններ ունեցան։

Մուլէն-Բուժի մէջ, դրօշակներով զարդարուած մեծ սրահին չուրջը դարձդարձող այլազան ամբոխին մէջ քով քովի եկան խոշոր աղջկան մը հետ որ պատեանի մը պէս սեղմուած էր երկայն վերարկուի մը մէջ։ Ասիկա կը համապատասխանէր Ժիւլիէդի նկարագրութեան, բայց երբ աւելի մօտեցան, հակցան իրենց սխալը։ Այս կինը Տիկին Բիքէի նշանակած՝ ծինը չունէր։

Երեք գիշեր ետեւէ ետեւ, վերսկսան իրենց պտոյտները։ շատ կիներ հարցաքննեցին, բայց անոնցմէ ոչ մէկը կրցաւ ըսել թէ ինչ եղած էր Ժիւլիէդ։

Ու մաւաւանդ այս վերջինն էր աւելի դիւրին ճանչնալը, զոր Լբրիչ գտնել կ'ուզէր։

Վերջապէս, երրորդ օրը, երբ Բլասպլանշ սրճարանը, առաջին յարկը սրահի մը մէջ առտուան ժամը երկուքին սեղանի մը առջեւ նստած էին, երկու կիներ եկան նստան քովերնին և առանց հրաւէրի, մտերմօրէն, մասնակից ըլլալ ուզեցին երկրաչափին ապսպրած ոստրէներուն, ժամպօնին և աղջրած կաղամբին։

Պատահեցաւ որ այս կիներէն մէկը ճանչցաւ Ժիւլիէդը։

—Ա՛լ հոս չպիտի կրնաք գտնել զինքը, ըսաւ։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէր զինքը, թերեւս Բառթիէի մէջ ամէնէն աւելի հաւանականութիւն ունենալ գտնելու։

Հետեւեալ և միւս օրերը, Տէրվալ և ոստիկանը անընդհատ պտտեցան պուլվար Սէն-Միշէլի սրճարանները։

Բիչ մը ամէն տեղ, Պիւլիէի և առնոր շրջակայ սրճարաններուն, Օպէրվաթուառի, Լիլանները, Օթեոնի մէջ չատ մը բաժակներ պարպեցին, ճաշեցին տ'Արքուրի մէջ, որ ժամադրավայրն է, դպրոցներու թաղին բոհեմական կալանիթբուէին։

Սուրան ալ չի մոռցան, բայց ամէն տեղ ոչինչ բացարձակապէս։

Յուսահատութիւնը պատեց երկրաչափը։

—Իրաւունք ունէի, պարոն Լբրիչ, ո և է ելքի չպիտի յանդիմ։

Ոստիկանը ուսերը թոթուեց.

—Ինչո՞ւ յուսահատինք... վեց օրէ ի վեր կ'աշխատինք կոր... չա՛տ քիչ է ասիկա... Ես տեսէք, կը մտնեմ որ անգամ մը, երկու երեք տարի առաջ, խումբի մը պարագլուխները կը փնտռէինք. առ նուազն տարի մը պէտք եղաւ մինչեւ որ յաջողեցանք օձիքնին բռնել։ Եւ վեց օրուան ու մէկ տարուան մէջ հեռաւորութիւնը մեծ է։ Զիս վշտացնող միակ բանը, ջուրի պէս գացող բարն է։

—Օ՛, Պատասխանեց Բօպէր, այս մասին, կ'ազաչեմ հոգ մի ընէք ընա...

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ (27)

ԿՈՐՈՆ

ԺԱՎԷԼ

ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՍԻՐԸ

Զ.

ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՅԼԵՐԸ

Տէրվալ մինչեւ իր տունը առաջնորդեց ոստիկանը ու յետոյ դարձաւ իր բնակարանը։

Հակառակ Լբրիչի ցուցուցած վրսատութեան, երկրաչափը չատ կը կասկածէր խուզարկութեան յաջող ելք ունենալուն վրայ, սակայն որոշած էր աշխատիլ մինչեւ որ ա՛լ մէկոցները գտնէ։

Ինչ որ ալ ըլլայ, Տէրվալ ամէն բան կը ցուցնէ թէ Վիքթորիայի յաջորդը թէեւ ժամանակին շատ հրապուրուած է անգլիական հայ-լայֆի ընդունելութիւններէն և կամ պարահանդէսներէն, բայց գահակալութենէն ի վեր լուրջ և հեռատես քաղաքականութեան մը կը հետեւի։

Ինչ որ ալ ըլլայ, եթէ մասնաւոր միտումներու ազդեցութեան դերը մոռնալու ըլլանք, կամ այն է որ Էտուարտ Զէմպրէյնի ճառին տպաւորութիւնը անհետացնելու համար է որ իր դահաժառանգ զաւակը Պէրլին ղրկեց, և կամ երկու երկիրներու պետերը փնտռելին աւելի բարձր հորիզոնի մը մէջ ենթադրելով, այնքան կարեւորութիւն չեն տար նախարարներուն և հանրութեան կարծիքին, և արհամարհելով մինչև իսկ զայն, կը շարունակեն հետեւիլ իրենց մասնաւոր քաղաքականութեան և գոհացնել իրենց ակնական համոզումները։

Միւս կողմէ, երկու երկիրներու յարաբերութիւններուն արդի մտերմութիւնը, կարծես միջազգային գաղտնիքի մըն ալ յայտնութեանը պատճառ եղաւ։ Անգլիոյ խորհրդարանին մէջ բացարձակապէս ըսուեցաւ թէ դաշնային պայմանագիր մը կնքուած է երկու կառավարութիւններուն մէջ։ Այս կարգադրութիւնը հաւանականաբար Ռուսիոյ դէմ ըլլալու է, քանի որ Անգլիոյ և Գերմանիոյ շահերը կը հակառակին ռուսական շահերուն թէ՛ Պարսկաստանի և թէ՛ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ։

Միւս կողմէ ինչ կը նշանակէ Աւստրիոյ Ռուսիոյ մօտենալը, զոր կ'ապացուցանէ արքունիքս Ֆրանսուա Ֆերտինանտի Բէթերսպուրգի այցելութիւնը։ Արդեօք այս դիւանագիտական երեւոյթը անգլեւերման համաձայնութեան մէկ պատասխանն է։ Ամէն դարու պատմութիւնը կը ցուցնէ թէ Աւստրիա և Ռուսիա իրարու հանդէպ խստապահանջ մրցակիցներ եղած են, և որքան որ ալ վերջին տարիներու մէջ համաձայնութեան մը յանգած են, այդ համաձայնութիւնը այնքան իրական արդիւնք մը չէ ունեցած։

Աւստրիոյ ընթացքը, թերեւս Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցերու խնդրոյն մէջ հետեւած ուղղութեան դէմ ցոյց մը նկատուի, և կամ երրեակ նիզակակցութեան պայմաններովիրարու կապուած երկու երկիրներուն յարաբերութիւններուն ձգտեալ ըլլալը նշանակէ։ Բայց այս պարագային ալ արդեօք կարեւորութենէ զուրկ պիտի նկատենք Գերմանիոյ Վիլհէլմայի դեսպանին Վիլհէլմ Բ.ի ծննդեան տարեդարձին առթիւ տուած հացկերոյթին մէջ արտասանուած ճառը՝ որով յիշեալը կը քարոզէ թէ երկու կառավարիչներուն միութիւնը ամէն տեսակ դժուարութեանց դէմ դիմանալու չափ սոսկուն և զօրաւոր է։ Է՛հ, պիտի ըսեն կարգ մը սկեպտիկ դիւանագէտները, այդ

Տէրվալ մինչեւ իր տունը առաջնորդեց ոստիկանը ու յետոյ դարձաւ իր բնակարանը։

Հակառակ Լբրիչի ցուցուցած վրսատութեան, երկրաչափը չատ կը կասկածէր խուզարկութեան յաջող ելք ունենալուն վրայ, սակայն որոշած էր աշխատիլ մինչեւ որ ա՛լ մէկոցները

Ինչ որ ալ ըլլայ, եթէ մասնաւոր միտումներու ազդեցութեան դերը մոռնալու ըլլանք, կամ այն է որ Էտուարտ Զէմպրէյնի ճառին տպաւորութիւնը անհետացնելու համար է որ իր դահաժառանգ զաւակը Պէրլին ղրկեց, և կամ երկու երկիրներու պետերը փնտռելին աւելի բարձր հորիզոնի մը մէջ ենթադրելով, այնքան կարեւորութիւն չեն տար նախարարներուն և հանրութեան կարծիքին, և արհամարհելով մինչև իսկ զայն, կը շարունակեն հետեւիլ իրենց մասնաւոր քաղաքականութեան և գոհացնել իրենց ակնական համոզումները։

Միւս կողմէ, երկու երկիրներու յարաբերութիւններուն արդի մտերմութիւնը, կարծես միջազգային գաղտնիքի մըն ալ յայտնութեանը պատճառ եղաւ։ Անգլիոյ խորհրդարանին մէջ բացարձակապէս ըսուեցաւ թէ դաշնային պայմանագիր մը կնքուած է երկու կառավարութիւններուն մէջ։ Այս կարգադրութիւնը հաւանականաբար Ռուսիոյ դէմ ըլլալու է, քանի որ Անգլիոյ և Գերմանիոյ շահերը կը հակառակին ռուսական շահերուն թէ՛ Պարսկաստանի և թէ՛ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ։

Միւս կողմէ ինչ կը նշանակէ Աւստրիոյ Ռուսիոյ մօտենալը, զոր կ'ապացուցանէ արքունիքս Ֆրանսուա Ֆերտինանտի Բէթերսպուրգի այցելութիւնը։ Արդեօք այս դիւանագիտական երեւոյթը անգլեւերման համաձայնութեան մէկ պատասխանն է։ Ամէն դարու պատմութիւնը կը ցուցնէ թէ Աւստրիա և Ռուսիա իրարու հանդէպ խստապահանջ մրցակիցներ եղած են, և որքան որ ալ վերջին տարիներու մէջ համաձայնութեան մը յանգած են, այդ համաձայնութիւնը այնքան իրական արդիւնք մը չէ ունեցած։

Աւստրիոյ ընթացքը, թերեւս Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցերու խնդրոյն մէջ հետեւած ուղղութեան դէմ ցոյց մը նկատուի, և կամ երրեակ նիզակակցութեան պայմաններովիրարու կապուած երկու երկիրներուն յարաբերութիւններուն ձգտեալ ըլլալը նշանակէ։ Բայց այս պարագային ալ արդեօք կարեւորութենէ զուրկ պիտի նկատենք Գերմանիոյ Վիլհէլմայի դեսպանին Վիլհէլմ Բ.ի ծննդեան տարեդարձին առթիւ տուած հացկերոյթին մէջ արտասանուած ճառը՝ որով յիշեալը կը քարոզէ թէ երկու կառավարիչներուն միութիւնը ամէն տեսակ դժուարութեանց դէմ դիմանալու չափ սոսկուն և զօրաւոր է։ Է՛հ, պիտի ըսեն կարգ մը սկեպտիկ դիւանագէտները, այդ

ԿՆՈՋ ՍԻՐՏ

(ԵՌԱԶԱՏՊ)

Ա.

Մութը առեր էր գետինը։

Արագ շարժումով մը՝ Ազնիւ առաւթաչկինակը ու սրբեց սպակիին վրայէն ամպը՝ զոր իր չունչը կը դնէր հոն։

Ծայր տալ սկսած էին արդէն արիւնոտ փչփչանքները կաղի լոյսերուն ու ձիւնի թաչող հատիկներով ծածկուած հոլանոցներու ճեպ ճերմակ փորերը, բացուած անցորդներու գլխուն վերեւ, կ'անցնէին արագ՝ խաղաղ անդորրութեան մէջ իրիկուան՝ վերէն իջնող ձիւնին հետ որ դանդաղ, երերուն իջուածքով մը կը հիւսէր ճերմակ գորգը հո՛ս, վարը՝ փողոցին մէջ, ցեխին աղտոտ սեւութեանը վրայ տարածուն։

Կնկան քովն ի վեր, փէշէն գրեթէ կախուած էր, նիհար, վատոյժ աղայ մը, հագիւ հինգ տարեկան, որ իր չփացած աղու խստապահանջ քմայքներովը հրամանի մը չեշտը կը դնէր իր խենդ ու խելառ փափաքներուն որոնք միշտ կը կատարուին՝ ա՛լ իր մօրը կողմէ, մէկը այն մայրերէն որոնք հոգեբի մը տաք պաշտամը ու ծաղիկի մը գուրգուրող փայփայանքը կը մեծցնեն սիրաերնուն մէջ իրենց առջինեներուն համար։

Գրեթէ բռնութեամբ՝ իրեն կնքել տրուած գերազանցապէս անխիղճ, անհամեմատ, անյարմար ամուսնութեան արդիւնքն էր ատ աղան, որ ինը ամիս իր ծոցին մէջ մեծնալէ, իր աղիքներէն, իր արիւնէն մաս մը առնելէն ետք աչխարհք եկեր էր, ժառանգած փստատարակ արիւնը իր հօր — վարիսուններոց խոցած մը — ու առոնցմէ զատ միայն մօրմէն ըլլալով, անոր սեւ սաթէ բանուած աղուոր աչքերը։

Դպրոցէն ելնելէն ետքը, մայրը, ոսկիներու դէզին մէջ միայն տեսած երջանկութիւնը ու կեանքն ալ, ու անոնց քաչող ու չլացնող փայլէն գինովցած, իր աղջկան հրապուրիչ ու վտանգաւոր ալ գեղեցկութիւնը — կնոջ մը ամբողջ գինովցնող հարուստ գանձերովը լեցուն մարմնի գեղեցկութիւն — մեծ դրամագլուխ մը տեսած իրեն, տասնըվեցին մէջ կարգած էր աղջիկը, իրենց տաներէցին միջնորդութեամբ, անանկ մէկու մը հետ որուն աղտոտութիւնը, պարտկուած պղծութիւնները իր մեծածախս զգեստներուն տակ, տեսած էր ամառվի գիշերը, մինակ մնացած տաներին երկուքն ալ, երբ իր կոմսուհիի արժանի նոճի հասակին թաքուն գանձերը բերած դրած էր ատ մարդուն առջեւ, որ ուժ չունէր, որ ջիղ չունէր իր պոռթկացող զգացումները զոհացնելու, սիրուելու ու սիրուրելու։ Ու սոսկացեր, պժգացեր էր միւնոյն ատեն. բայց ինչ կրնար ընել. և երկու տարի ետք զաւակ մը ունեցած էին, չարչարանքի երկու տարիներ կնկանը կրակ զգացումներուն, իր չի գոհացուած առողջ կնկան բաղձանքներուն, սիրուելու, ծաղիկի մը պէս թարմանալու անհուն փափաքին։ Ու այդ կիրքերը աւելի մեծցած, աւելի լայնցած էին հիմա, հինգ տարի ետք, պողպատ զսպանակներու պէս, որոնք որքան ուժով ճնշուին, այնքան ա՛լ աւելի ուժով, աւելի հեռանդուն թափով մը կը նետուին դէպ ի վեր։.. և արդար հեռաւանք բոլոր ատոց տղայ մըն էր սիրած։

Ու հիմա, տենդոտ սպասումի մը մէջ, պատուհանին առջեւ կը դիտէր ձիւնի ճերմակ թիթեռնիկներու մէջտեղէն, գալուստը անոր որ իր կեանքը, որ հոգին, որ ամբողջ էութիւնն էր իրեն։

Բ.

Մինեակին մէջ քով քովի։

Լուսամփոփին մաղած կարմիր լոյսին տակ՝ կնոջ ձեռքերը վարդի գոյն մը առած էին, ձեռքեր մսուտ ու փափուկ, սիրուն բանակ վերջաւորութիւններով, որոնց ծայրի եղունգին տակէն արիւնը իր առողջ կարմրութիւնը կը ցոլացնէր դէպի դուրս։

Աղուոր դիմագիծերը կնկան, մանուտ կլորութիւնը երեսին՝ որու սընդուտս մորթը մանուշակի մը ոլորկ փափկութեան պատրանքը կը խաղցնէր իր աչքին, շագանակագոյն մազի անառակ խոզանները որոնք կու գային կ'երթային կամ ճերմակ վզին վրայ, կարմիր ժապաւէնով մը գրկուած, ուատկէ վար զոյգ կլորութիւնները իր կուրծքին, որ սիրուն անհարթութիւն մը կը շինէին իր հարուստ իրանին վրայ, բոլոր ասոնք կատարեալ գինովութիւն մը կը ցրցքնէին մտքին մէջ ու անուշ ղլատեցնող թուլութիւն մը կը տարածուէր վրան ու ձեռքը անոր մէջքին՝ կը մնար արբչիւ, տարտամ վիճակի մը մէջ տարուբեր։

—Կը սիրես զիս, չէ՞, կ'ըսէր Օնոնիկ իր աչքերը Ազնիւին եղնիկի մեծ ու խոշոր աչքերուն մէջ գամած։

—Յաւիտե՜ն, կը հծծէր կինը, ան ալ իրեն պէս գինով, յուղումէն դողդողալ։

Ու մէկ շարժումէ մը մղուած չըթունքներնին կը մօտեցնէին իրարու ու սիրոյ հեշտանքին մէջ հաճքեր մը կը մեռնէր իրենց շրթունքին վրայ։

Ու կը մնային երկուքն ալ աչքերնին գոց...։

Գ.

Սակայն, այս կեանքը չէր կրնար շարունակուիլ՝ կեանք մը գաղտուկ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ (27)

ԿՈՐՈՆ

ԺԱՎԷԼ

ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՍԻՐԸ

Զ.

ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՅԼԵՐԸ

Տէրվալ մինչեւ իր տունը առաջնորդեց ոստիկանը ու յետոյ դարձաւ իր բնակարանը։

Հակառակ Լբրիչի ցուցուցած վրսատութեան, երկրաչափը չատ կը կասկածէր խուզարկութեան յաջող ելք ունենալուն վրայ, սակայն որոշած էր աշխատիլ մինչեւ որ ա՛լ մէկոցները գտնէ։

Ինչ որ ալ ըլլայ, եթէ մասնաւոր միտումներու ազդեցութեան դերը մոռնալու ըլլանք, կամ այն է որ Էտուարտ Զէմպրէյնի ճառին տպաւորութիւնը անհետացնելու համար է որ իր դահաժառանգ զաւակը Պէրլին ղրկեց, և կամ երկու երկիրներու պետերը փնտռելին աւելի բարձր հորիզոնի մը մէջ ենթադրելով, այնքան կարեւորութիւն չեն տար նախարարներուն և հանրութեան կարծիքին, և արհամարհելով մինչև իսկ զայն, կը շարունակեն հետեւիլ իրենց մասնաւոր քաղաքականութեան և գոհացնել իրենց ակնական համոզումները։

Միւս կողմէ, երկու երկիրներու յարաբերութիւններուն արդի մտերմութիւնը, կարծես միջազգային գաղտնիքի մըն ալ յայտնութեանը պատճառ եղաւ։ Անգլիոյ խորհրդարանին մէջ բացարձակապէս ըսուեցաւ թէ դաշնային պայմանագիր մը կնքուած է երկու կառավարութիւններուն մէջ։ Այս կարգադրութիւնը հաւանականաբար Ռուսիոյ դէմ ըլլալու է, քանի որ Անգլիոյ և Գերմանիոյ շահերը կը հակառակին ռուսական շահերուն թէ՛ Պարսկաստանի և թէ՛ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ։

Միւս կողմէ ինչ կը նշանակէ Աւստրիոյ Ռուսիոյ մօտենալը, զոր կ'ապացուցանէ արքունիքս Ֆրանսուա Ֆերտինանտի Բէթերսպուրգի այցելութիւնը։ Արդեօք այս դիւանագիտական երեւոյթը անգլեւերման համաձայնութեան մէկ պատասխանն է։ Ամէն դարու պատմութիւնը կը ցուցնէ թէ Աւստրիա և Ռուսիա իրարու հանդէպ խստապահանջ մրցակիցներ եղած են, և որքան որ ալ վերջին տարիներու մէջ համաձայնութեան մը յանգած են, այդ համաձայնութիւնը այնքան իրական արդիւնք մը չէ ունեցած։

Աւստրիոյ ընթացքը, թերեւս Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցերու խնդրոյն մէջ հետեւած ուղղութեան դէմ ցոյց մը նկատուի, և կամ երրեակ նիզակակցութեան պայմաններովիրարու կապուած երկու երկիրներուն յարաբերութիւններուն ձգտեալ ըլլալը նշանակէ։ Բայց այս պարագային ալ արդեօք կարեւորութենէ զուրկ պիտի նկատենք Գերմանիոյ Վիլհէլմայի դեսպանին Վիլհէլմ Բ.ի ծննդեան տարեդարձին առթիւ տուած հացկերոյթին մէջ արտասանուած ճառը՝ որով յիշեալը կը քարոզէ թէ երկու կառավարիչներուն միութիւնը ամէն տեսակ դժուարութեանց դէմ դիմանալու չափ սոսկուն և զօրաւոր է։ Է՛հ, պիտի ըսեն կարգ մը սկեպտիկ դիւանագէտները, այդ

հանոյքներէ հիւսուած, կեանք մը միշտ թոյն բամբասանք խօսքերու առաջ բերելիք վանդներովը չրջապատուած։ Ու ասոնցմէ զատ հինգ ամսուան հեշտանքի այդ չրջանը արդէն բաւական փսփսուքներու առիթ տուած էր իր շուրջը։ Բայց բոլոր ասոնք իրենց նըշանակութիւնը, իրենց կարեւորութիւնը կը կորսնցնէին, երբ նորէն քով քովի գար իր սիրածին հետ, անոր առողջ բազուկներուն անուշ սեղմումը զգար իր մարմնին միսերուն վրայ, անոր համբոյրը իր շրթունքին՝ անոր տաք չունչին կրակ հոսումը իր ծաղիկ դէմքին վրայ։

Ու բոլոր այս խենդ կրակոտ պաշտումներէն ետքը լմանալ թէ մօտ օրէն կը նշանուի Օնիկ, թէ իր ծնողքը աղատելու համար անիկա իր ձեռքէն — որ իրը թէ գլխէ հանած էր իրենց ճակտը —պիտի ամուսնացնէր զայն երկու ամիսէն, ասոնք ամբողջ, նաև՝ տեսակ մը ընդարմացում ազդեցին իր վրայ, ցաւը այնքան մեծ, այնքան իր սրտին զարնող էր որ տաք տաք չըզգայ անոր հարուածը, դանակի այն ուժգին զարնուածներու պէս որու ենթարկուողը իր տաք արիւնը պարպուելէն ետքը միայն կ'իմանայ իր կըտրած, պատռած մասերուն կոտտումը։ Ու օրեր ետք, երբ ալ ուէյոյս կտրած էր երիտասարդին հետ տեսնուելէ, երբ իր այդ հինգ ամսուան սիրով արփաւէտ կեանքը՝ յիշատակին անուշ քաղցրը ծածկուած էր՝ երբէ՛ք, երբէք չատեց տղան ու ամէն պատասխանատուութիւնը առաւ իր վրայ, կեդրոնացաւ իր զաւկին վրայ, ու իբր սիրահար մը, իբր մայր մը սիրեց անիկա, անկէ ետքը յաւէտ գոյցած իր սիրոյը բոլոր այն սիրոյ յայտարարութիւններուն որոնք ամէնուն կողմէ, ամէն օր կը կրկնուէին զրեթէ իր շուրջը։ Իր չբնաղ գեղեցկութիւններուն վրայ հիացողներէն, որոնք աւելի եռանդուն թափ մը կը դնէին իրենց դիմումներուն մէջ, կնկան մերժումներէն մարակուած։

* *

Ամիսները անցան։

Օր մը, երբ սովորականին պէս իր զաւկին կարդալ կը սորվեցնէր, գուրգուրոտ վերաբերմամբը անոր պարտիկ մասները իրենիններուն մէջ առած, այցեւորմս մը ներկայացուց տան ծառան իրեն, աւելցնելով միանգամայն թէ ատոր տէրը վարը կը սպասէր, հանկնալու համար թէ կրնա՞ր տանտիրուհին զինքը ընդունիլ։

Ազնիւ նախադգացում մը ունեցաւ. պաղ չուր մը իջաւ իր կռնակն ի վար ու սուր ապշոտուք մը իր մարմինը փչոտեց երբ կարդաց.

Օնիկ Յակոբեան

Զէր լքած զինքը, կու գար նորէն գտնել, ու այս անգամ իրենն էր յաղթանակը, նոքէն պիտի սկսէր խոլ վազքը սիրոյ հեշտանքներուն մէջ ու այս անգամ աւելի հանգիստ, աւելի ազատ. չէ՛, իր մեղաւոր կնկան մաքոէր խիղճը դէմ էր ա՛լ իր ընթացքին, ինք սիրէին զարնուելով գրժբաղդ եղած էր ու ասիկա չպիտի ուզեր որ ուրիշի մը ալ վիճակէր, մանաւանդ թէ այդ ուրիշը անմեղ աղջիկ մը էր, նոր ընտանիք կազմած, նոր վայելած տակաւին անուշութիւնները կեանքին. ինչո՞ւ պատճառ ըլլար այդ սիրոյ բոյնին քայքայման ու ասկեց զատ, բաց ի անմեղ կնկան մը անէծքներէն ի՞նչ պիտի շահէր ատով. ոչի՛նչ, ոչի՛նչ։

Ու ծառային կարուկ կերպով մը.

—Գնա՛, ըսէ թէ չեմ կրնար ընդունիլ զինքը, բաւ, չանալով զսպել դողը որ իր ձայնին մէջ կը մանուէր։

...Բայց երբ մինակ մնաց սենեակին մէջ, դրկեց ամբողջ ուժովը իր պղտիկը, միշտ իր ըզկտուած, կոխկրտուած երեւակայութենէն առջեւ վտահար դէմքը սիրածին, երկար համբոյր մը դրաւ անոր սիրուն գլխուն, ու երկու մարգրիտ արցունքներ իր այտերն ի վար հոսած՝ կորսուեցան տղուն գանգուր մազերուն մէջ։

Դեռ կը սիրէր։

ԼԻԼՈՆ ՇԱԹՐԵԱՆ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ՓՈՒԼԻ ՀԱՒԱՔԻԶՆԵՐ

Մօտերս ֆրանսերէն չահեկան գործ մը պիտի հրատարակուի որ պիտի պարունակէ Թուրքիոյ մէջ փուլի գործով և հաւաքածոյ չինելով բոլոր զբաղողներու անունները։ Այս գիրքը որ կոչուած է զգալի պակաս մը լեցնելու՝ Թուրքիոյ փուլի հաւաքիչները պիտի ծանօթացնէ եւրոպական հրապարակներու։

Ուստի ով որ առիթէն օգտուիլ և ԶՐԻԱԲԱՐ իր անունը հրատարակուած տեսնալ կ'ուզէ նոյն գրքին մէջ, պէտք է փութայ իր հացէն իմանալ Աճէմեան եղբարց, Զիվէր պէյ խան, Դալաթիա, Կ. Պոլիս։ 2—6

ԽԱՐԻՃԻՑԵԼ

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ՐՈՒՍԻԱ.— «Նաեէ Ֆրաեէ Բրէսսէ»ն է։ Արշիտիւք Ֆրանսուա Ֆէրտինանտ՝ Զար հաղրէթլէրինի զիւարէթ իմմէք վէ պիր գաչ կիւն Բէթէրսպուրկա գալմագ իւզրէ փոտրվար իպթիտասընտա մէզքիւր չէրէ կիտէճէք տիր։

Արշիտիւքին Զարը զիւարէթ էյլէմսինէ սէպէպ, պունտան պիր գաչ կիւն էվվէլ Ռուսիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան քէնտիսինէ վէրիլէն Ռուսիւվարի ճէնէրալլըղը բիւթպէսինտէն Ֆօլաեը, պիղտամ թէչէքիւր իմմէք տիր։

Արշիտիւք՝ պունտան թամ 11 սէնէ էվվէլ ինկի Զար հաղրէթլէրինի զիւարէթ էյլէմէք իւզրէ, Բէթէրսպուրկայ կիմմի, վէ 1891 սէնէսի չուպաթընդն ալթընճը կիւնի մէզքիւր չէրէ միվասէլէթ իլէ, իւչ կիւն սոնրա Մոսկուսեա կիմմի, վէ փետրվար 17սինտէ Վիէնեսա ավտէթ էյլէմի իտի։

Միւշարիլէյին՝ պու Բէթէրսպուրկ սէեսանաթընտան պիր գաչ սէնէ սոնրա տախի, Զարէվիչ Վիէննասա կէլէրէք, իտատի զիւարէթ էյլէմիշ իտի։

Արշիտիւքին պու տէֆա Բէթէրսպուրկա սէեսանաթընը իյճապ իմմիրէն սէպէպ՝ սըրթի պիր նէգաքէթ էնէրլինտէն իպարէթ տիր։

Միւշարիլէյ՝ պու տէֆա քէնտիսինէ Զար թարաֆընտան, պիր մէէմուր վասթասը իլէ, թէվզէլատ սուրէթէ պանչ օրուան միւվարի ճէնէրալլըղը սրթաթը իլէ, վէ մէզքիւր բիւթպէկէ մախսուս օրան իւնիֆորմա իլէ Զարըն հուզուրունա չըգանագ տըր։

Պու կիպի հալլէրուէ, պիղտամ թէչէքիւր իմմէք ասքէրի նէղասքէթտէն օրտուղը կիպի, խուսուսիլէ իբի հիւքիւմէթ արասընտաքի միւնասէպաթ՝ սամիմանէ օրուրսա, պէօյլէ պիր վիճարէթին լիւզումը անլաշըլուր։

Զար թարաֆընտան արշիտիւք Ֆըրանսուա Ժօզէֆ հաղրէթլէրինին պունտան պէշ սէնէ էվվէլ Բէթէրսպուրկա վուգու պուլան զիւարէթլէրի էնասընտա, Ռուսիա իլէ Ավսթրիա արասընտա ազտ օրուան իմիլանամէնին չիմտիսէ գատար պագը օրտուղունը վէ պու իմիլանամէ մատտէլէրինին իլէրեաէ տախի մուհաֆազասընա չալըշըլաճաղընը իպագի իտէր։

Ավսթրիա-Ռուսիա տօթիւղունընն կէրէք հէր իբի թարաֆը վէ կէրէք ումում էվլոբանը էմնիյէթի վէ սաաէրի նօզթան նազարընտան նէ տէրէճէ էճէմիյէթլի օրտուղու նազարը տրգագիտ ալընըրսա, Բէթէրսպուրկ իլէ Վիէննա արասընտա ճէրէճեան իտէն տախի տօսթանէ միւնասէպաթընն էնէի պիր էսէրի օլան պու սէեսանաթն տա, նէ տէրէճէ մէմուսնիյէթի մուճիպ օլաճաղը անլաշըլուր։

ՍՈՒԼՀ ՄԻՒՋԱՐԷՐԱԹ.— Ֆիլէմենք վիւքէլսաը բէիսի Տքթ. Բիւյբէրին ախիրէն Պրիսէլ վէ Լօնտրաեա վուգու պուլան սէեսանաթը հագգընտա կէչէնտէ մալիւմաթ վէրիմիշ իտի։

Տքթ. Բիւյբէրին սէեսանաթը՝ խուսուսի իշլէրինէ ահա օլմաեաճաղը բէք աշիքաք իսէ տէ, պէօյլէ միւհիմմ սիեասի միւզաքէրաթտան բէսմի պիր թէչէպպիւս վուգուրունտան էվվէլ խարիճէ մալիւմաթ վէրիլմէսի՝ մուվաֆֆագիյէթի թէհլիքէէ տիւչար էյլէեէպիլէճէեինտէն, մուսմաիլէյ՝ Լօնտրա վէ Պրիսէլ կաղէթալարընը պու պապտէքի նէշրիյեաթընը թէքզիպ իմմիշ իտի։

Հալպուքի, տիւնքի նիւսխէմիզտէ տերճ իտիլէն թէլէկրաֆնամէլէր՝ Տքթ. Բիւյբէրին սէեսանաթը՝ ֆիլէագիա ճէնուպպի Ամերիգա մուհարեպէսի հագգընտա թէվասսութ չարթլարընը հաղըրլամագ մագասընտա միւպթէնի իտուկինի իսպաթ իմմէքսէ տիր։ Զիրա ֆիլէմենք հիւքիւմէթի՝ ճէնուպի Ամերիգա մուհարեպէսի հագգընտա Պոէրլէր նամընա թէպլիղաթտա պուլունտուղունտան, պու թէպլիղաթընն պու կիւն Լօնտրա գալինէսինէ թէսգէրգ իտիլմէքտէ օլտուղու ավամ գամարասընտա պէկեան իտիմիշ տիր։

Շու գատար քի, պուրատաքի «թէվասսութ» թապիրինի՝ սիեասի մանէասը իլէ թէկազգը իմմէմէլի տիր։ Հէր նէ գատար հէնուզ քեաֆի մալիւմաթ ալընմամըշ իսէ տէ, թէլէկրաֆնամէնին միւնասէբիճաթընա նազարէն, ֆիլէմենք հիւքիւմէթի՝ բէսմի պիր թէթվասսութ պուլունմահեուզ, եալընէզ Պոէրլէր թարաֆընտան սէրմեեան օլունան չարթլարը ինկիլիթէրա հիւքիւմէթինէ թէպլիղ իմմիշ տիր։

Պէօյլէ պիր վէսաթէլէ, սիեասի պիր թէվասսութ արասընտա պէօեիւք ֆարգ վար տըր։ Սիեասի թէվասսութը իբրա իտէն գապինէ՝ քէնտի մասնէվի նիւֆուզունը իսթիմալ իտէր, սըրթի թէպլիղաթ իճրասընտա իսէ, սիեասի նիւֆուզը իսթիմալ օլունմագ։ Ճէնուպի Ամերիգասա լօրտ Ռիչէրը իլէ մէնէրալ Լուի Պոթա արասընտա վուգու պուլան միւզաքէրաթտան պէրի, սուլէրն իտատէսինէ վէսիլէ զուհուր իմմիմիշ իտի։ Շիմտի իքինճի տէֆա օլարագ պիր վէսիլէ զուհուր էյլէեօրքի, պունա սուլէրբէվէրան թարաֆընտան խալիճանէ թէշէքքիւր իտիլմէսի թապիի տիր։

ԲԷՐԼԻՆՏԷ ՍԷՖԻՐԼԷՐԻՆ ԴԱՊՈՒԼԸ.— Զին հիւքիւմէթի իլէ Եվրոբա տէվլէթի արասընտաքի միւնասէպաթ՝ իբի սէնէտէն պէրի քէսիլմիշ իտի։

Սօն հատիսաթ իւզէրինէ քէսիլմիշ օլան պու միւնասէպաթ՝ սուլէ բրօթոգօլընընն խվզա իտիլմէսի իլէ իատէ օլունմուշ իսէ տէ, հէնուզ բէսմի սուրէթէ թէէսսիս իմմիմիշ իտի։ Զինքի, Զին իմբէրաթօրը հէնուզ Սինկափուտան ավտէթ իմմիշ վէ պիթթապի սէֆիրլէր իմիմանամէլէմինի թագտիմէ մուվաֆֆագ օլամամըշար իտի։

Ցագաթ, ախիրէն Զին իմբէրաթորը Բէքինէ ավտէթ իմմիշ օլտուղունտան, սէֆիրլէր հէր պիրլիքտէ իմիմանամէլէրինի թագտիմ էյլէմիշլէր տիր։

Իմիմանամէլէրին թագտիմի սուրէթի հագգընտա, Եվրոբա կաղէթալարընտա աթիտէքի թաֆսիլաթ վար տըր։ «Սէֆիրլէր՝ իմբէրաթօր թարաֆընտան գապուլ իտիլմէկտէն էվվէլ, պիր սալօնտա խտալ իտիլմիշլէր վէ պու սալօնտա քէնտիլէրինէ չայ իբրամ օլունմուշ տըր։ Սօնրա սէֆիրլէր՝ պէրագէրլէրինտէ Զինին եէնիտէն թէչքիլ իտիլմիշ օլան խարիճիյէ նէղարէթի մէէմուրլարը պուլունտուղու սալօնա կիտմիշլէր տիր։

Սէֆիրլէր թարաֆընտան օգունան նութգլարա ճէվապէն, Զին իմբէրաթօրը թարաֆընտան թէրթիպ իտիլմիշ օլան նութգլար՝ բրէնս Զինկ թարաֆընտան օգունմուշ տըր։ Պու նութգլարտա իլգ տէֆա օլարագ Մանչու լիսանը եէրինէ Զին լիսանը գուլլանըլմըշ տըր։ չունքի էճնէպի միւնասէպաթտա չիմտիսէ գատար հէր Մանչու լիսանը գուլլանըլըեոր իտի։ Մէրասիմ վէ թէշրիֆաթ բէք բարլագ օլմուշ տըր։ Իմբէրաթօր հաղրէթլէրինին մախսէթինէ 36 գատար բրէնս վար իտի։ Բրէնս Զինկ վէ բրէնս Լի տախի հաղրը իտիլէր։ Եուն Լու՝ զէվճէսինին վէ չօճուղունընն վէֆաթը սէպէպիյլէ, մէզքիւր մէրասիմէ հաղրը պուլունմասը։

ԲՈՒՄԱՆԻԱ ԱՀՎԱԼԸ.—Բուլգանիա մալիյէթ նազրը Մ. Բալլատէնին խաթիֆասը՝ բահաթսըզ պուլունմասընտան իլէրի կէլտիսի նիմ բէսմի սուրէթէ իլան օլունմուշ իսէ տէ, միւշարիլէյին իսթիֆասընա ասլ սէպէպ՝ հագգընլարտա գօնուլան չէքէր իսրաճիյէ բէսմի իլէ Լճնէպլի մէմլէքէթլէրէ գարչու իյգա օլունան միւշքիլաթ վէ գապինէ ազալարը արասընտա հասրլ օլան էֆքեար իսթիլաքը իտուկի զանն օլունուր։

ԹԷՂԵՎԱԳԻՐՔԱՐ

Մանքէմէքի Իսթինաֆ միւտտաիի ումումիսի սթուֆէթլու ճէմալ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ լիւեագաթ վէ հիւնը իսրամէթինէ մէզնի, թէրֆիան ընթպէկի պալէս։

Վէզաֆիք մէէմուրիյէթինի հիւնը իֆատա միւշահէտ ծան սայ ու զայրէթինէ մէզնի, Շուրսի Տէվլէթ մոսավինէրինէն իկզ. Մէհմէտ պէյին հարզ օլտուղը ըրեթպէի իլմիյէնէն միլքիյէնէ թահվիլիյլէ էօնտէսինէ ըրեթպէի սանիյէնէ սընֆը սանիսի թէվճին պույրուլմուշ տըր։

* *

Հալէպ վիլայէթի տախիրինտէ Բազարճը գազասը գամմագամըղը՝ Ագճա Հիսար գամմագամը սապգը ըրիֆաթլու Մէհմէտ Շէրիֆ պէյէ թէֆվիզ պույրուլմուշ վէ մումարիյէյին ալէյուսուլ թահրիֆի իբրա գըլընմըշտը։

—→⁂←

ՆԸՇԱՆ

Մանքէմէի Թէմիզ պաշ միւտտաիի ումումիսի սթուֆէթլու ճէյլ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ խըտէմաը սատագաթքեարանէ վէ բէվիյէթնամէնատնէսինէ մէզնի մուրասսա Մէճիսի։

Պէյօղլու միւթէսարրըֆը սթուֆ. Համտի պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ պիրինճի ըրեթպէտէն Օսմանի։

Պագը Վալէսի Սէրասքէրի լէվազիմաը ումումիյէթ տարիրսի պիրինճի չիպէ միւտտրի ֆէրրիգ սէատ։ Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ մէսաիի բէվիյէթմէնատնէսինէ պէնտէն պիրինճի բրեթպէտէն Օսմանի նըշանը զիշանլարը իտան պույրուլմուշ տըր։

—→⁂←

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՐԷՍՄԻՑԵԷ

*Իզմիրեէ վէպատան խասթա օլմասընա մէպնի, չէրը հալը բուսինին իւչինճէ թէֆրիտ օլունուշ, ալլթընտա վէֆաթ իտէն Միլլիթեատիէն պաշգա լէհիլհամա տիկէր մուսապ զուհուր իթմեեուպ, սընհաթը ումումիյեէ պէր քէմալ օլտուղը՝ Ասրն վիլայեթը ճէլիլէսինտէն ալընան թէլէկրաֆնամէէն անլաշըլմասը իւզէրինէ, Իզմիր քէօրֆեզեզ վարիսինինէ գարշը մէվզու օլան ԳԷՐԳԷՍԷՔԻՉ սաաթ գարանթինա վէ թէտապիրը սարբէնին լաղվըյլա, պատէմա օրատան չըգաճագլարընը վաքօրլարա հինը բիւքիւպլէրինտէ, ալէյ ինֆիրատ մուաեէնէի թըպպիյեէնէ թապի թուսթուլմասը վէ Պէյրութուն սընհաթը ումումիյեէսինճէ տախի լէհիլհամա տաիի իմթիպան պիր հալ գալմասընը ճիհէթլէ, մահէլլը մէզքիւրտէն չըգան սէֆիրինն հինը հարէքէթլէրինտէ թապի օլտուղը մուաեէնէի թըպպիյեէնէն իլգաը խուսուսլարընա Մէճլիսը Ումուրը Սընհիյեէճէ գարար վերիլէրէք իգթիզասը իճա գըլընտըը իլան օլունուր։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԵԼ

ԱՅՏՐԸՆ վիլաեէթի տախիլինտէ ֆիլօգսէրատան խարաղ օլան պաղլարը, Ամերիգա սամա չըպուղըյա պիր ան էվվէլ թէճահի վէ վիլաեէթ տախիլինտէ պաղճըլըղը իհնաը իչուն, իւչ զըրաաթ մուալիմի թաեին վէ Մէյտիքէոյ նիւմինէ չիֆթիլիեհինտէ պիր պաղճըլըգ ամէլիյեաթ մէքթէպի քիւչատ օլունաճագ տըր։

ԵԷՇԻԼ ԸՐՄԱԳՏԱ սէյրը սէֆարինիճրասընը թէսհիլ իչուն, ամէլիյեաթը թարտիրիյեէ իճրասը թէգարրիւր իտէրէք, քէյֆիյեէթ՝ մագամը ահտինէ արզ օլունմուշ տըր։

ՄԻՒՍԹԱՆԹՐԳ թարաֆընտան թէվզգի էմրինն իսթիրատընա գարար վէրիլէպիլճէհի վէ պու գարարա միւտտահի ումումինին իսթիրազ իսթիմաթ՝ զայրը ճարզ պուլունտըղը՝ ճէվապէն, Անգարա միւտտահի ումումիլեհինէ թէպլիղ օլունմուշ տըր։

ՊԻՐ ՀՈՒԴՈՒԻԴ տավասընը՝ ըզեապէն իսթրախ մուհաքէմէսի գարարլաչգագան սօնրա, թարաֆէֆտէն պիրինին, մասազէրէթը մէչրուանէ մէպնի կէլէմէհեինի իտտիա իսթմէսի՝ գարարը մէզքիւրտէն ըրճուա սէպէպ օլաճաղը իճապ իսէնլերէ պէրտիրէլմիշ տիր։

ՍԱԳԸԶՏԱ Տիեօ-Ատէֆի իւնվանը ալիկընտա պուլուդնան միւնֆէսիս պահրի սիկուրթա չիրքէթինին, բուլ ճէզաի նագտիսինտէն ռոգաեը, մանքիւմ օլտուղը մէպլաղը՝ եէրինէ գահմ օլան Լէտսօօք չիրքէթինին թէտիրէ իսթմէսի լաղմ կէլէճէկի՝ ճէվապէն, ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ միւտտահի ումումիլեհինէ թէպլիղ իսթիմիշ տիր։

ՊՈՒ Սէնէ Տէտէ Աղաճընտան 50 պին թօնլաթօ պուղտայ իսրաճ իսթիմիշ տիր։

ԹԸՊՊԻԼՅԵԷի միլթիյէ մէքթէպի սէրիրիյեաթ խասթասանէսինէ գատընլարա մախսուս օլմագ իւզրէ, պիր գօղուշ իրվէվէ իսթիմիշ տիր։

ՏԷՎԼԷԹԸ Ալիցեէ իլէ Ինկիլթէրա արասընտա եէնի պիր թիճարէթ ժուռնէսի ագտ իչուն, Թարիճիյեէ նէզարէթը ճէլիրինտէ, թարաֆէյն մուրախխասլարը՝ իլգ սէֆա օլարագ, տիւնքի կիւն, ագտը իճթիմա իմմիշլէր տիր։

ՍԱՊՐԻ Սէլանիք վալիսի Հաճի Հասան Բէֆիգ բաշընը անվալը սրնհիյեէլէրինին կէսօթէրտիեի լիւզումա մէպնի, էվվէլքի կիւն Տքթ. Թորասանճը, Արիֆ բաշա, Սիւլէյման Նիւման վէ Մ. Գօչիստէն միւրէքքէպ հէյլէը թըպպիյեէ՝ միւշարիլէյ իչուն գօնսօլթօ իճրա իմմիշլէր տիր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆԱ ֆիրար իսրէք, տէրտէսթ իսթիմիշ օլան Տէլվինէ գազալը Իսմաիլ հագգընտա ճինաեէթ մանքէմէսի ըրեասէթինտէն 10 կիւն տահա մէճէլէթ վէրիլմիշ տիր։

ՏՕՂՐԱՄԱՃՔ Եանի Վանթօրա նամընտա պիրինին գարուսունա, հէնուզ տօղմուշ պիր գըզ չօղուղը պրագլարագ, պունքն էվլատը մանվի օլարագ գապուլ իսթիմէսի՝ չօճուղին իւզէրինէն չըգան վարագատա բէճա իսթիմիշ օլմաղլա, չօճուգ մէրգումի թարաֆընտան գապուլ օլունարագ, էվլատը մանէվի իսթիթիազ իսթիմիշ տիր։ Մէրգումըն էվլատը հօգմըշ։

ԲԱՄԱԶԱՆՏԱ Տիրէքլէր արասընտա իճրան սանասաթ իտէն Օսմանլը տրամ գումբանեասը՝ էտիրնէեէ տավէթ օրլունմուշ տըր։

ԱՆԳԱՐԱ վալիլիեինէ թաեին պույրուլան ճէվատ պէյ էֆէնտի գօմանտան Ռիֆաթ բաշանը պիթթէվքիլ, պիր գաչ կիւնէ գատար Գուսսը Շէրիֆէտէն հարքէթթ խէճէքլէր իմիշ։

Զէվճի Գաբրիէլ թարաֆընտան չիտտէթլէ տէօհիւմէսինտէն հասրլ օլան քէտերի իւզէրինէ, ինթիհար իչուն գուեեուեա աթըլմըշ օլան Սամաթիատա սաքինէ Աղաանի գնտրը՝ էթրաֆտան կէօրիւէրէք, մէնրուհ օլտուղը հալատ չըգարըլմըշ տըր։

ՍՕՂՈՒԻԴ ԶէճՄԷ ճիվարընտա Տաղիսթան հաճըլարընտան Մէհմէտին, 80 լիրաեը հավի քէսէսինի չարքան Պէքիր՝ տէրտէսթ իսթիէրէք, քէսէ՝ իւզէրինտէ պուլունմամըշ վէ թահգըգաթ իճրա իսթիմէքտէ իմիշ։

ՍԹԱՆՊՕԼ վէ Պէյօղլու ճիհէթլէրինտէ սօղուգ հավա տէբօլարը ինտասընը իսթիտա իտէն Պէյքէրին իսթիտասը՝ Շուրսի Տէվլէթճէ թէգզգ օլունարագ, թանզիմաթ տախիրէսինճէ թասվիպ օլունմուշ տըր։ Շարթնամէ վէ մուգավէլէ մուճիպինճէ, մէվգագը մէզքիւրէսէ թէէսիս իսթիճճէք օլան տէբօլարտա էթ, սէպզէ, հէր տիւրլու եէմիշ, մէէքիւլաթ, եուն, իբէք, քէյէ, խալը վէ էմասը չէյլէր թէպրիտ իսթիլճէք տիր։

ԷՄԼԱՔ վէրկիսինին, սուրէթը ճիպաեէթինին թանզիմ վէ թէսհիլի իչուն, ուղուն ուղատրեա իճրա գըլընան թէտգիգաթա մուսթէնիճէ, Մալիյեէ նէզարէթը ճէլիլէսինճէ պիր լաեիհա գալէմէ ալընմագտա տըր։

ՊՈՒ կիրն, Բաթրիգ իւչինճիւ եօվակիմէֆ-հաղրէթլէրինին սէնէի տէվրիյեէի վէյատէթլէրինէ միւատրֆ օլտուղունտան, միւշարիւնիլէյ հաղրէթլէրի պիր ըեաը գապուլ իճրա իտէճէքլէր տիր։

ԴԱՅՍԷՐԻՍԵԷՏԷՔԻ Ռում էյթամխանէսի աֆֆալընա էլպսէլիք օլարագ, չէրիմիզ միւթէպէր թիւճճարընտան Սիմիօնաքի էֆէնտի 100 մէթրօ չուխա իտտա իմմիշ տիր։

ԹԱԳՍԻՄՏԷ սաքինէ Ֆաթըմէ խանէ պիր գաղն՝ խըտմէթ քեարը-զընտա հպմիլէ գալարագ, իլէրուսէ նամուսունա օլաճագ լէքէտէն գուրթուլմագ իչուն, միւտտէթը համլինի պէրլէմէքտէքի չօճուզը միւշիրիւպ պիր թէնէքէ իսիկնէ սօգաղա պրագմըշ վէ զաղբթա պիմիւշտէտ ռէզպուրէեի տէրտէսթ իմմիշ տիր։

ՇՈՒՐԱԻ Տէվլէթ ազտի քիրասընտան մախտումը Սաարբրպի նամագ պէյ էֆ. հաղրէթլէրէրինին պօղազընտաքի իսթիհնաղ ամէլիյեաթ իւզէրինէ քեսպը ֆէքիֆէթ իմմիշ տիր։

ԳՍԱՐԱԲԻՕԳ քէօրբիսինին միճէտտէտէն ինչաքը իչուն Պահրիյեէ նէզարէթինէ թազահ օլունան բրօժէքտերէն Սիմանիա միւհէնտիսի Տօլլինկերին բրօժէսի պագը թասիլաթ իլէ գապուլ օլունաճագ տըր։ Ռուս բրօժէկէ նազարէն, քէօրբիսի՝ էօկիսի կիպի տուպալար իւզէրինէ մէվզու օլաճագ տըր։ Հէր նէ գատար պաչգա պիր եօլ իլէ (սամա քէօրբիս) կարմագ միւթասավէր իսի իսէ տէ, պագը մէվանիսէն տօլաեը պունտան սարֆը նազար իսիլմիշ տիր։ Ինչաաթ միւնագասաա գօնուլաճագ վէ էսկի քէօրբիս էնդագը տախի միւթէհհիսէ մալ էթտիրիլէճէք տիր։

ԷԹՄԷՔ ՖԻԼԱԹ.— Եէրլի ունտան թախմին օլունան էթմէք ֆիլաթընա ֆուրունճու ուսթալարը միւմանաաթ իմմէքքէ իմիշլէր։

ԻԶՄԷՐՏԷ ՖԻԼՕԹՍԷՐԱՅԱՆ մուասայ պաղլարը Ամերիգա չըպուղլարը իլէ թէճտիտ իսիլէսի թահրը գարաբրա ալընմըշ վէ վիլաեէթ գախիլինտէ 700,000 սաաէ ամերիգա չըպուղու պուլունտուղու հալտէ 1,000,000 չուպուղա տահա լիզում կէօրիւմքէք, Սթանպօլտան իսթէնիլէճէք տիր։

ԻԹԱԼԻԱ սէֆիրինին թահրը բրեասէթինտէ օլարագ, պիր գաչ կիւնէ գատար Իթալիա ճէմիյեէթը խայրիեսի մէնֆաաթընա զաեէֆ քարլագ պիր պալօ վէրիլեէճէք տիր։

ՆԻԻ ԵՕՐԳ վէ Սթանպօլ արամնտա տօղրուտան տօղրուճա պիր վաբոր խաթթը թէէսսիս իմմէք ֆիբրի՝ քէսպը գուվվէթ իմմիշ օլտուղունտան, կէլէճէք փտտը։ Ճտա Նիւ Եորքտան տօղրու Սթանպօլա պիր վաբոր չըգաճագ տըր։ Պու խաթթ՝ «Տէօյշ Լէվանթ Լիյի» վէ «Համպուրկ-Ամերիգան» գումբանիաները թարաֆընտան իշլէտիլէճէք վէ հէր իբի գումբանիատախի պու մագնատա իքիշէր վաբոր թախսիս իտէճէքլէր տիր։ Սթանպօլա այրճա պիր ամանլըգ տախի թէքէտ սիա իտիլմիշ տիր։

ՎԷՊՈ.— Թանթատա այրն 28ինտէ 1 վուգուհաթ վէ պիր վէֆաթ օլմուշ տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ. սէֆիրի վէ Լէյտի Օ Գօնոր տիւն ագշամ պիր զիեաֆէթ վէրմիշլէր տիր։

ՊՈՒԼԷԱՐԻՍԹԱՆ գօմիսէրլիեի թիճարէթի մէէմուրը Միւնիֆի պէյ չէրիմիզէ կէլմիշ տիր։

—Տէօյշ Լէվանթինի գումբանեասը տիրէքթօրը Մ. Կուաթավ Քօթթէ՝ էվրոբաեա կիթմիշ տիր։

ԻՆԻԼԹԷՐԱ իլէ ագտ օլունաճագ թիճարէթի մուահէտէօի իչուն, Տէվլէթը Ալիյեէ թարաֆընտան Հասան Ֆէէմի բաշա բէիս, Ալիքսանդր Գարաթէօտորի, Սէլիմ Մէլհամէ բաշալար վէ Նուրի պէյ հազարաթը մուրախխասա թաեին էտիլմիշլէր տիր։

ՖՐԱՆՍԱ սէֆարէթի մախիյեթվարու գօմանտանլըղընա Լամընեէրայ ֆրէկաթը գատանը թաեին իտիլմիշ տիր։

ՐՈՒՄ բաթրիգխանէսի մէճլիսը միւխթէլիթի էվվէլքի կիւնքի իճթիմաընտա, Խրիսթաքի Զօկրաֆօսը Ռում ճէմասթընա պրագմըշ օլտուղու 26,500 լիրալըգ վասիյեթին մէշրու իտուկինէ գարար վէրմիշ տիր։

Միւթէվէֆֆանընը նօթէրի՝ իլէրտէ բաթրիգխանէյին հագ գազանապիլմէսի իճթիմալընա մէպնի, պու մըգտար պիր ագշէեի վերէսէեէ թէսիմ իմմէմիշ իտի։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱԱԸ

BOURSE DE PARIS

ՊՈՒ ԿԻՃԷՐԻ

30 Յունվար 1902

Ֆրանսըզ էհամը (3%Français)	100	40
Բէժի (Tab. Turcs)	315	—
Գօնսօլիտ. (R. Turque D.)	25	75
Շըմէնտրֆէր (Lots Turcs)	113	25
Պանգ. Օթթ. (Banque Ott.)	555	—
Թրանսվալ (Transvaal)	123	50

ՊՐՈՒՍԱՏԱՑԻ Ալիսան Ֆրանսէզ մէթթէպլէրի մէնֆաթբնա Պրօթ օթէ-լինտ պիր պալ վէրիլէէէնտէն, փեարվար 9տ մարիէթ վաբրը սէ-ֆիր վէ մատամ Գօնսթանս հազ-ըթթէրինի Մուտանիատա կէօթիւ-ըէնէբ տիր։

ԵՆՇԻԼ ԸՐՄԱԳ նէէրինին թահրիր իլէ, Ամասիատա գասար իւզէրինտէն ուֆաք կէմիւէր իշլեէնէբ հալէ գօ-նուլմասը հիւգաքիրէ իտիլմէքտէ տիր։

ԱՑՏՐՆՏԱ մէնթէչէտ խէնի պիր պագբը վէ գուրուն մատէնի պու-լունմաշ տրը։

ՃԷՍԷՏ.— Թուզլատա գաբրիպ Տէ-եիրմէն ալթը տէնիրէն մահալլէ բա-հիլինէ պիր ինսան ճէսէտի սթբլմբզ տրը։

Ճէսէտա տէնիրտէ գալարագ չիւրիւ-մուշ օլտուգունտան, չամսիյէթի թա-ենին իտիլմէմիշ տիր։

ԷՎԸՐՕԲԱՏԱ գահվէ ֆիսթը էքի ֆրանգ տուշմուշ վէ չէքէր ֆիսթը տախի էքի ֆրանգ արթմբշ տրը։

ԻԶՄԻՐԻ գարը մէվզու էքի կիւն գարանթինա լաղվ էպիմիշ տիր։

ԹԻՐԲԻՍ Վէ ԻՆԿԻԼԻԹԷՐԱ թիճա-բէթ մաահէտսի միւգաքերթբնա՝ Ինկիլիթերա հիւքիմէթի թարաֆընտան սէֆարէթ Ինիթէչարը Մր. Պինսը վէ թիճարէթ մէմուրը Մր. Վիքլի թահին օլունմուշլար տրը։

ԱԼՄԱՆ կիրմբիւբ թարիֆլէրինտէն միլիթէղարբը օլմամագ իւզրէ Գօնիա, Ուշշաք, Քէօթահիա-իալբընալարը Պապ Սատարէթգուզմահ պիմիւրահաա Թիւր-քիա թիւճարանընը մէնֆիրինին վրգահէսինի թաշէպ էթմիշլեր իտի։ Գու տէֆա վէրիլէն ճէվապտա, Ալմա-նիա կէօրիւք թարիֆալարընը տահա պիր սէնէյէ գասար անճագ մէվզրի թահպիզէ գօնուլահազընը վէ Բալխա-թակը թասիրգընտան կէչմէսի լազըմ իտուկինի պէհանդա, չիմտիտէն պիր չէյ հաբմագ գապիլ օլմահահաճաղը պիլ-միլտիրիլմիշ վէ Թիւրքիա էմմասընա չէրաթը միւսասիտ վազը մէմուլ ի-տուկի իլավէ էտիլմիշ տիր։

ՍԻՆԿԱՖՈՒՐ Օսմանլը չէհպէնտէր-խանէսինտէ թէպասի Օսմանիյէէէն 170 քիշի Թրլանարագ Հինտիսթան վէ Թիւրքիա Թիճարէթինին թագվի-էէսի վասբթալարը միւգաքերէ իտիլ-միշ տիր։

ՄԻՒՆԱԳԱՍԱ.—Կիւմրիւք իտարէ-սի իչուն լազըմ օլան իքի գօշու վա-բորը միւնագասասը տիւն ըիւսումթ էմանէթինտէ իթբա իտիլմիշ տիր։ պէշ Թիճարէթխանէ իշթիրաք իթմիշ վէ էն միւսասա չէրաթի Թունա վէ Գու-տաբէյի Թէրսանէլէրի թարաֆընտան կէօսթէրիլմիշ տիր։

ԶԷԼԶԷԼԷ.—Սբարթա վէ Պուրսուրտա Զէլզէլէ օլմուշտրը։

ԳԱՏԸԲԻԷՕՑՏԷ գարբինը պիրի գա-բուտան պիր չէյ ալմագտա իքէն, պիր չախը մէճէռալ իւզէրինէ հիւճումլա, գարբը գուճագլամագ իսթէմիշ վէ գաբուսը զոր իլէ իթիպ, արգասընա կիզլէնէն գարբինը եէրէ տուշիւպ պա-նըլմասընա սէպէպ օլմուշ տրը։

—Ավսթրիա Թէզասասընտան Լուգանա՝ Մուհարրէմ նամ պիրինի էօլտիւրտիւ-իլուն, 15 սէնէ քիւրէկէ հիւքմ իտիլ-միշ տիր։

ԻԹԼԱՍ.— Զուխտաբ Գէլէանթի Մավրօքալօ վէ Էլպիսէճի Հաճ Շահին ասհապը մաթլուպա ուճուշմուշլար տրը։

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՍԱ

Պօղազիչինտէ Սարբեար Եէնիմա-հալէսինտէ Բազարպաշը դարաղօլը գուրպինտէքի ճէսիմ արսա, չէքաթթ մուԹէտիւէ իւէ սաթբլաճաղընտան, արդու իտէէբ զէվաթբն, Շէրիֆ բաշա խանընտա, 32 Ն. օտայա վէ եախօտ մաթ գուասա միւրաճաաթը իլան օլու-նուր։

()—()—()—()—()—()—()—()—()—()

ՄԱՆԶՈՒՄԻՆԻՆ ԹԷՖԹԻՐԴԱՍԸ (56)

ՄԻՒԷԼԼԻՖԷԼԷՐԻ

ԷՄԻԼԻՈՆ ԷՆՍԼ ԼՈՒԻ ՖԻՆԱՏԻՈՒ

ՊԻՐ ՍԷՐՍԷՐԻ

Սչաղըտա նագլ իսէճէեմիզ ճէ-միյէթին մուհավէրէսինտէն անդաշրլա-ճաղը իւզրէ, պունլարը ամուճաաը Մարքինին ալէյրինէ սեվգ իտէրէք, պիչարէ ատէմին եիւրէեթինէ էնտիրուպ, անը էօյտիրմէք — վասիյէթնամէի էլտէ իթմիշ զանն իտիեօրտու — վէ վարիս՝ քէնտի իլէ պիրատէրի օլտու-զունտան, տիւնեատա սէրվէթինի չօ-ղալթմագ իչուն հէր պիր ֆէտաքեարը-լըզը իտէէբքի. ճէմիյէթի էֆիրատընը Ֆիքրինէ թապի իթմէէ օղրաշընօրտու-քի Խըրամէք քնի գօնթ տը Վէրնօյն կէլտիեինի իտապէր վէրտի։ Էլիզապէթ՝

Պու իսմի իշիթտիեի կիպի, հէման Ֆրրլաեուպ, մուհարիլյէյին իսթիգպա-լինէ գօշտու. պիթիեին նազարլար գա-բուեա տէօնտիս. գաբուտան իշէրի կէնճ պիր ատէմ կիրտի. գօնթ տը Վէրնօյ՝ օթուզ եաշընտա թաթը պամ-գբշը, կիւզել սիմալը, հիւսնը էնտա-ը պիր տէլիգանը օլուպ, հալինէ պագբլուրնա, անճագ եէրմի պէշ եա-շընտա գասար կէօրիւլիր. աղզընին պիր աղ պէօեիւ-քլիւեինտէն պաշգա հիչ պիր գուսուրը եօգ իսէտ, պուտա վէճէհինին վազիյէթինէ եագըշմըշտը. Գօնթ տը Վէրնօյ՝ էֆիրատը ճէմիյէթի սէլամանուպ, հաղբրունը պիր տէֆա կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա, էլիզա-պէթէ տէօնիպ, տէտիքի։

— Պիրաաէրինիզի կէօրէմէօրում, Մ. Ֆօլպէր պիղտէն տէեէ՛միտիր։

— Վագրա կէճիքի. իչիմիզտէ էն խահիշլի օտուր։

— Հա՛ խաթըրըմա կէլտի. Բարիսատ Թիօվէլի էյլէնճէլի վար. պու կիւնլէր-տէ Բարիս էյլէնճէլի օլտուզունտան օ-բատտա գալմըշ տրը։ Պուրատա էհէմ-միյէթլի մատտէլէր իչուն թէճէմմիւ իթտիեիմիզ հալտէ, չու պահա իթտի-տիեիմիզ իչլէրէ, սեօյլէտիեիմ սեօզլէ-րէ պա՛գ. հէր քէս տիւշունմէկէ պաշ-լասը։

Պունլար՝ եօգարտան պէրի նագլ իթտիեիմիզ մուհավէրէլէրինի իտէրքէն, Պրիս չաթօեա կիրմիշտի. Մատմուա-զէլի չաղբրուպ, եօգարբտա իֆատէ իթտիեիմիզ վազրյէէթ մէսէլէսինի սէօյ-լէտիեի կիպի, իսթիեար գըզ՝ չաշբրա-ղագ, քէ՞մալը ղազալա Պրիսէ տէտի-քի։

— Էյվա՛հ պիթտի. ա՛հ, սէֆիլ, հագգընտան կէլէճէհիմ, Թրիպիւսին գասապատա քէնտինճէ էն ազիզ քիմ վար. կէրէք վալիտէի կէրէք գարբը կէրէք չօճուղու։

— Բարիսէն կէթիրտիեի պիր էվ-լասլըզը վար։

— Մե՛հ, ինթիգամ ալաճաղըմ. վա-սիյէթնամէի պուլաճաղըմ. հայտէ կիպի Մալօեի պուլտա պէրապէր կէլի-նիզ. օտատա սիզի պէքլէրիմ. Էլիզա-պէթի պու էմրի վէրիրքէն, Մալօ՝ իւա-թիւ պաշը բարչա բարչա գան իչինտէ օլարագ չաթօնրն բարմագլըզլը գարու-սընտան կիրիտի։

Թէպրիք

Մուհասէպէի ուժամիյէէ մալիյէ մուհասէպէճիսի օլուզմ. սինէի էճիլիյէթ վէ սատագաթլարը պիրինճի բիւթպէ-տէն Օսմանի նըշանը զիչանը իւէ թէվ-չիհ պուլբուլաուղը թէվճիհաթ դբամը-մըզտա տէրճը սիթաունը մէֆիսէրէթ գըլընան սէսատէթլու Ապտիւրրահման պէյ էֆ. հաղրէթլերի՝ էհլիյէէթ վէ տիրահէթ վէ սատագաթլա թէմմյեիզ իթմիշ էճիլէի բէճալը տեվլէթտէն է-տիպ խալիզ վէ եվնաֆը Ալիեէ իւէ մութթաաբի գնատէմի մէէմուրինը մա-լիյէէէն պուլունտուգլարընտան, շու մազնբրիյէթ-ալիյէերինտէն տօլաեը, գաթթ ալիւերինի թէպրիք վէ սահա նիճէ նիճէ ավաթթը Սէնիյէէէ նաի-լիյէթլերինի թէմէնի էյլերիզ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խառն Ժողովը այս առտու նիստ կը գումարէ Ղալաթիոյ խորհրդ անին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատ-րիարքին։ Ժողովը պիտի զբաղի գլիա-ւորաբար այն նամակով՝ զոր Դաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան ղրկած էր Ս. Պատրիարքին, ի մասին Կիլիկիոյ Նո-բընտիր Կաթողիկոսին. պիտի զբաղի նաև գաւառական մէկ քանի առաջ-նորդական խնդիրներով։

— Էնկիւրիի առաջնորդական ընտ-րութեան տեղեկագիրը հասած է Պատրիարքարան։ Առաջնորդ ընտրուեր է, ինչպէս ասկէ առաջ մեր թղթակ-ցութիւններուն մէջ երեւցաւ, Եղիշէ վարդապետ Գալֆայեան։

— Ս. Պատրիարքը երէկ Կիլիկիոյ Կաթողիկոս. ընտրեալ Վերաբերեալ պաշտօնագիր մը ուղղեց Տ. Գէորգ Եպիսկ. Երէցեանին, որ սակայն Իսա-կիւտար գացած ըլլալուն, այդ պաշ-տօնագիրն ալ, որուն պարունակու-թիւնը յայտնի չէ տակաւին, ղրկուե-ցաւ հոն։

— Ս. Պատրիարքին ցաւակցական այցեատոմեր ղրկած կամ այցելած են նաեւ Աւստրոյ ընդ. հիւպատոսը, պելճիական գործակատարը, Գերմա-նիոյ դեսպանը, աւստրիական գործա-կատարը, Պեռական խորհրդոյ անդամ Ալի Նամըգ պէյ և Նաղըզի պէյ, եւն։

Իսկ հեռագրով ցաւակցութիւն յայտներ են Սեբաստիոյ Հայ-Հռոմէա-կանաց առաջնորդ Հաճեան Արք. և Ցունաց Նախկին Պատրիարք Տ. Կոս-տանդինոս։

— Էրզրումի Արշակունեաց և Հը-ռիփսիմեանց ազգ. երկսեռ վարժա-րանի աշակերտները, ի նպաստ Կարնոյ երկրաշարժէն տարկածեալներուն, 547 ղրշ. հաւաքած և ղրկած են Պատրի-արքարան։ Այդ գումարին վրայ դուրս-էն մէկ քանի հոգիներու նպաստ ալ բարդուելով 602 ղրուշ. գոյացեր է ընդամենը։

—Հրէից Խախամապետին փոխա-նորդը Նաստէֆ Էլի էֆ. և Ս. քարտու-ղարը երէկ Պատրիարքարան գացին ցաւակցական այցելութիւն տալու Ս. Պատրիարքին. բայց Ն, Սրբազնու-թեան բացակայութեանը, պատր. Փո-խանորդէն կողմէ ընդունուեցան։

—Անկէ առաջ, Գրնականց Ժողո-վը Ս. Հայրապետին յանձնարարու-թեան վրայ, փաստաբան Յ. Պարո-նիկեան էֆ.ի ամուսնալուծման խնդիրը մանաւորապէս քննելով և երկու կողմ-մին պատասխանատուութիւններն ալ ճշդելով՝ տեղեկագրած էր Ն. Մ. Օ-ծուխեան։ Կ'ըսուի թէ Ս. Հայրապետը նկատի առնելով այդ մասին եղան մա-նաւոր դիմումները և երկու ամուսին-ներուն կենակցութեան անկարելիու-թիւնը, լուծեր է այդ ամուսնութիւնը։

—Տիգիսէն կը գրեն թէ Գ. Բար-խուդարեանի գրական և կրթական գոր-ծունէութեան քառասնամեայ յոբելեանը տօնուեր է համեստ կերպով սարքուած հանդէսով մը մէջ։ Գ. Բարխուդար-եան բացի ինքնագիր հեղինակութիւն-ներէ, ինչպէս «Բարեպաշտ մարդիկ» վէպը, «Սէր կամ մահ» ողբերգութիւնը, և քսակից չորս տարի առաջ հրատարա-կուած «Բանաստեղծութիւններ»ը բացի նաև «Մեղու», «Փորձ», «Հիւսիսա-փայլ», հանդէսներուն նուիրած աշխա-տակցութիւններէն, ունի քառմաթիւ թարգմանութիւններ՝ ի մասնաւորի Շէ-քսպիրէն, Կէօթէէն, Շիլլերէն, ո-րոնց նշանաւոր գործերը առաջին ան-գամ ըլլալով թարգմանած է ռուսա-հայերուն մէջ։ Ասոնցմէ զատ Գ. Բար-խուդարեան կրթութեան գործին նը-կատմամբ բաւական դեր մը խաղցեր է իբր ուսուցիչ և վարժարանի անօրէն՝ Կովկասի զանազան քաղաքներուն մէջ։

...Տէր Խաչագիր

Հոգաբարձութիւնս իր շնորհակա-լութիւնը կը յայտնէ Ս. Յակոբայ Ազգ. Որբանոցի ուսուցիչներէն Զարխուկեանի որ իր բարի սովորութեան համեմատ, ինչպէս ամէն նոյնպէս այս տարի ալ ի նպաստ Թաղիս վարժարանին 152 ղր. հանգանակած է, որով վառարանի պէտքեր հոգացուած են։ Իսկ յիշեալ էֆ.ի իր իսկ ծախքովն ալ 32 կոր գիրք ու դասագիրք բաժնուած են աղքատ ուսանողներու։

Ի դիմաց փոքրիկ ուսանողներու մեր շնորհակալութիւնը կը յայտնենք նաև ամէն անոնց որոնք իրենց նուէր-ներովը օժանդակեցին Թաղիս աղքա-տիկ վարժարանին։ (Կնէ+

Հոգաբարձութեան

Ի էթ-Մէյտան, 17/30 Յունիս. 1902

ՀԱՅ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Ինչպէս գրած էինք ասկէ առաջ, Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքարանի Հռոմայ ներկայացուցիչ Գէորգեան Գե-բրապայծառ Պոլիս եկած է դարձեալ, Պատրիարքարանի և Վատիկանի միջև առկախ մնացած խնդիրներուն կար-գադրութեանը համար։ Գէորգեան Գե-բրապայծառ պիտի կարգադրէ այն 18,000 ոսկիի գումարը՝ զոր Վատիկան պղտիկ տոկոսով մը փոխ կուտայ Պատրիարքա-րանին, որ Աղարեան Պատրիարքին օր-էն մնացած յիշուած գումարին չնո-պարտք մը ունի։ Վատիկան այդ գու-մարը փոխ կուտայ սա պայմանաւ որ Պատրիարքարանի քովի շէնքը, որ գերմանական հիւպատոսարանն է, և որ 400 ոսկի տարեկան եկամուտ կը բերէ, ապահովութիւն տրուի և Պատ-րիարքարանի մէջ Վատիկանի կողմէ քննիչ մը հաստատուի։ Կը լսենք թէ Պատրիարքարանը այդ քննիչի հաստատումը չընդունիր, թէև կ'ըն-դունի փոխառութիւնը։

—Բանկալթիի «Աղքատասէր» ընկե-րութիւնը մեծ փոյթով և եռանդով մ'աշխատի կարելի եղածին չափ փայլուն հանդիսաւորելու պարահանդէսը որ պիտի տրուի Բեռա-քալաթի մէջ, ի նպաստ իր հովանաւորութեան տակ գտնուող Բանկալթիի աղջկանց վարժարանին։ Հիմակուընէ յոյս կը յայտնուի թէ բա-ւական յաջող ու արդիւնաւոր պիտի ըլլայ այդ բարեսիրական պարահանդէ-սը, պահելով լիուլի անդամներուն յոգնութիւնը։

Ա Զ Դ

Ազգ. Հիւանդանոցիս Սուրբ Յա-կոբայ Որբանոցին համար տարբեր մի-ջին և բարձրագոյն դասընթացքնե-րու համար կարող, փորձառու, և Պատ. Ուսումնական Խորհրդէն վկայ-եալ երեք դաստիարակ-ուսուցիչներու պէտք կայ։ Փափաքողք կը հրաւիրուին ներկայանալ յՈրբանոց վկայական ի ձեռին։ (Կնէ+

Ա Զ Դ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր Տիրա-մօրն՝ հանգուցեալ Տիկին Եղիսաբէթ Օրմանեանի յուղարկաւորութեան առ-թիւ, փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հի-ւանդանոցիս։

Տեարք.

Մկրտիչ էֆ. Ասասեան, Դառնիկ էֆ. Համբարձումեան, Գրիգոր էֆ. Մելիտոսեան, Երեւում էֆ. Փափազ-եան, Տօքթ. Տիրան էֆ. Ղազարոսեան 108 ական ղրուշ։

* * *

(Շարունակութիւն)

Ռուբէն էֆ. Մաղաքեան, մոտա-ղագին 190։ Բարեպաշտուհի Տիկին մը ըստ իր ուխտի նոյ. դեկ. ամսական 108։ Գրիգոր էֆ. Արապեան վասն տա-րեդարձի անուան իր հանգուցեալ հօր Պողոսի Արապեան, 108։ Մարտիկ էֆ. Գրիգորեան, 108։ Ստեփան էֆ. Տոդ-րամաճեան՝ իր անուան տարեդարձին առթիւ, ձեռամբ Դառնիկ էֆ. Երկայն-եանի, 108։ Տիկին Նուրիցա Լիվէնեան, 108։ Ս. Պողոսեան եղբարք, 108։ Ռուպէրթ Գօլէժի սպասաւորք ձեռամբ Փիլիպոս էֆ. Զուրնաճեանի, 100։ Մարտիրոս էֆ. Պօսթանճեանի ձեռամբ զանազաններէ 76։ Տիկին Ովսաննա Ռէօճէրլեան, Յատաբազար, իր հան-գուցեալ հօր Գրիգոր աղայի հոգւոյն 56։ Կարապետ էֆ. Կէօղիւմեան, 56։ Բարեպէր ոմն իր ննջեցեալոց հոգւոյն, 56։ Տեարք Տօքթ. Յան Շերինեան, Թագւոր Բանթիկեան, Աստուածատուր Հարենց, Գրիգոր խան Շամանճեան, Յեսու Շամանճեան, Յակոբիկ Դա-նիէլեան, ի Սէլանիկ 54ական։ Մ. Պօս-թանճեան, 47½։ Տրդ. Տիգրան Բարա-զամեան, Մկրտիչ Ուզունեան։ Դա-զարոս Ճէնաղեան, Մկրտիչ Ասասեան, Մ. և Հ. Բիւսկիւլեան եղբարք՝, խնդ-ղբոյ մը կարգադրութեան առթիւ 40ական։ Մարտիրոս և Յովհաննէս Դասպարեան վասն որբոց 25։ Բարե-պէր ոմն, Բարեսէր ոմն, Սրանիկ, Ար-մինէ, և Արա Մաղաքեան՝ վասն որ-բոց, Մարտիրոս Պօպանեան, Զարեհ Նաւուճեան՝ նուէր իւղազնի, Սարգիս Պօսթանճեան, Մ. Յակոբեան, Արմե-նակ Թաշճեան, Խաչիկ Ղազարոսեան Տօքթ. Դառնիկ Շահպազ, Աստուածա-տուր Գալաֆեան էֆ.ք 20ական։ Օրիորդ Անժէլ Տօքթ. Ա. Գալաֆեան՝ վասն որբոց 10։ Կատարինէ Սեվլեան վասն որբոց 5։

Գումար տասն երկու հազար երկու հարիւր տասն և վեց ու կէս ղրշ։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ԻԶՄԻՏ, 6. էֆ. Մոմճեան և Գ. էֆ. Պաղտասարեան.—Ձեր նամակնե-րը ստացանք. 44 ղրշ.ը կ'ընդունինք. հաճեցէք մնացեալը փութով ղրկել։ Շնորհակալութիւն։

Մարաշ.— Ձեր յօդուածը թէեւ ստացանք, սակայն արտատպելու սո-վորութիւն չունինք ուրիշ աղբիւրէ, շարունակութիւնը կունաք գրել, այն ատեն կ'ընդունինք։

Պարսկական դեսպան Միրզա Բիզա խանի հաւաքածոյին նկատմամբ այցելու-ութ մը գրած տեղեկագրական յօդուա-ծը՝ տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ՝ ուրիշ օրուան մը յետաձգուեցաւ։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԳՈՐԾԱԿԱՆԵՐ

ԷՍԻՐՆԷ.— Մեր Մեծ. գործակալ Յովհաննէս Սիմոնեան էֆ.ի դիմելով կարելի է բաժանորդագրուիլ «Ման-զումէ»ի։

ԼԻՆԿԻԻՐԻ մեր բաժանորդներէն կը խնդրուի իրենց հաշիւները կարգադրել «Մանզումէ»ի գործակալ Դանիել էֆ. Աչըգեանի հետ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԲԱՐԻՍ 29 յունվար.— Լարհէյտէն պիտիրիլտիեինէ կէօրէ, Ֆիլիմէնկ պաշ վէքիլի Մ. ար Բիւիբէր՝ Ինկիլի-թէրա բարլամէնթասընդա Մ. Պալ-ֆուր թարաֆընտան վուգու պուլան թէպլիղաթտան տօլաեը, իրատ օլու-նան պիր սիւալա ճէվապէն, ֆիլ հա-գբգա թէպլիղաթ վուգու պուլտու-զունը թաստիգ էյլէսիքտէն ազնրա, Ինկիլիթէրա թարաֆընտան ճէվապ ա-լընմադան մուգատէտ պու պապտ պիր չէյ սեօյլէմէք միւմքին օլմասընը իլավէթէն պէհան էյլէմիշ տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Ֆիլիմէնկ պաշ վէքի-լինին թէչէպիւսաթը իւզրինէ, մէճ-լիսը վիւքէլա թօրլանմըշ իսէտ, պիր գաբար վէրիլմէմէշ տիր. Մ. Զեմպրը-լէյն՝ Ֆիլիմէնկ վէքիլի թարաֆընտան վուգու պուլան թէքլիֆթը թէվա-սութ քարանէրին մաթլուպ օլտուզը գասար գաթի օլմատըզընը պէհան իթ-միշ տիր։

ՐՕՄԱ.—Մէճլիսը վիւքէլանընն՝ մէճ-լիսը մէպուսան ազասընտան Մ. Զա-բօրի՝ Տիւհունը Ումումիյէի մըսրիյէ իսարէսինտէ Իթալիա գօմէսէրի թաեի-նինէ գասար վերտիեի՝ կազէթալարտա օգունմուշ տրը։

ՊՐԻԿՐԻԷԼ.— Բրթի պէօ կազէ-թասը՝ Ինկիլիթէրա մէճլիսը մէպուսա-նընտա Մ. Պալֆուր թարաֆընտան վուգու պուլան պէհանաթան պաղալ, Պօէր մուրախասալարընը թէքլիֆթը սուլիյէէտէ պուլունմադա քիմսէի մէ-էմուր իթմէմիշ օլտունգլարընը պէհանա մէզգուն պուլունտուզունը՝ վէ Ֆիլի-մէնկ հիւքիմէթինին անճագ քէնտի քէնտինէ Ինկիլիթէրաեա թէպլիղաթտա պուլունտուզը միւհիմմիլ իտուկինի իլավէթէն սերտ ու իթհան էյլէմիշ-տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Բէսմի կազէթա՝ Ֆիլի-մէնկ հիւքիմէթի թարաֆընտան Ինկի-լիթէրաեա վուգու պուլան թէպլի-ղաթըն Պօէր վէ Ինկիլիզ մուհարիպլէ-րի արասընտա պիր եագընըզ հոշսուզ-լինի գօլայլաթմագ իչուն պիր թէ-վասսութտան իսպարէթ իտիկունի եա-զընօր։

ԲԷՔԻՆ.— Զին իմբէրաթօր վէ Իմ-բէրաթորիչաը՝ Բէքինտէքի հէյէթը սուֆէրաեի մէրասիմը մահասուսա իլէ գաբուլ իթմիշլեր տիր։ Միւշարիէյ-հիւմա՝ էճէնպի սէվլէթլերիյէ հիւսնը միւնասէպաթը իսաէսինտէն տօլաեը պէհանը մէնմնէնիյէթ էյլէմիշլեր տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Մէճլիսը Մէպուսան՝ գըրալը նուրգունա վէրիլէճէք արի-ռիդէի ճէվապիյէ միւսէտտէսինի գա-պուլ վէ թասվիպ էյլէմիշ տիր։

ՊԷՐԼԻՆ.— Պիւտճէ գօմիսիոնուտա, մալիյէ նազըրը Մ. Միւլլէր՝. «Ֆօրօ-արզ կազէթասընտա նէյր օլունան վէ տօնանմանընն արթըրըլմասընա տաիր պարիյէ նազըրը Թիրբիյին պիր էմ-նամէսինի հալի պուլունան մագալէէն տօլաեը, իսթիզահատա պուլունմուշ տրը։ Ամիրալ Թիրբիյ՝ հէվապէն, էմբ-նամէսինին եէնի պիր չէյի միւթէգամ-մին օլմահուպ, անճագ Պահրիյէ նա-զըրընն տօնանմա հաղգընտաքի գա-վանին վէ նըզամաթա գարշը միւքէլ-լէֆ օլտուզը վազիֆէյին նէթիճէսինտ-էն իսպարէթ պուլունտուզընը պէհան էյլէմիշտիր։

ԲԷՇԹԱ.— Մէճլիսը Մէպուսան՝ պիւտճէեի թէպզէգ վէ թէզէքքիւր էյ-լէմիշ տիր։ Ճէբրէեան իսէն Միւպա-հէսաթ՝ զաեէթ կիւրիւլթիւլի օլտու-զունտան, բէիա՝ պիր արա թաթիլը միւզաքերաթա մէճպուր օլմուշ տրը։ Լաքին միւզաքերաթա պաչլանարագ թէքրար կիւրիւլթիւ ալտուզունտան, օ կիւն միւզաքերաթը թաթիլէ մէճպու-րիյէթ էյվէրմիշ տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Մալիյէ նազըրը մէս-էլէքինտէ սապիթ գաեէմ գալարընը-տան վէ պու հարէքէթթի՝ վիւքէլա հէ-յէթինճէ տախի իլթիզամ օլունտու-զունտան, Սբանիա պանգասը թարա-ֆընտան գավտիմը նագպիյէ թէտա-վիւլէ չէզարմագ չարթլարընա տաիր հիւքիւմէթին Բրօժէկտէրինի թէտգէգա միւքէլէֆ օլան գօմիսիոն՝ իթթիֆագ-բա իլէ գապինէեէ միւսասա պիր գարար իթթիխազ էյլէմիշ տիր։ Պինա-էն ալէյհ, պու եիւզտէն պուհրանը վիւքէլա զահլ օլմուշ տրը։

ԲԱՐԻՍ. Վօթիւր նամ հարպ կէմի-սինտէ վուգու պուլան գալաեա պի-նաէն, մէզգիւր կէմինին սիւվարիսի ֆէ-բէր աղլ օլունուպ, եէրինէ Մ. Լամոն-րէ թաեիր օլունմուշ տրը։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻՍ, 30 յունվար.— Գարատաղ բրէնսի հաղրէթլերինին քիչիւք մաս-տումը՝ մուղթարրպ պուլունուեօրլար։

ԼՕՆՏՐԱ.— Ֆիլիմէնկ հիւքիւմէթի՝ Աֆրիգայի Ճէնուսյի մուհարէպէսինէ նը-հաեէթ վէրիլմէսինի թէքլիֆ իթմիշ, Ինկիլիթէրա տէվլէթի տէ, Ֆիլիմէնկ հիւքիւմէթի թարաֆընտան տէրմէեան իսիլէճէք պիր թէքլիֆի հիւսնը թէ-լագզը իսէճէեէկինի ճէվապէն վէ մէ-վզատէթ քանարանէ պիր սարէթաէ պիլ-տիրմիշ տիր։

ՊԷՐԼԻՆ.— Ալմանիանը ըէմի կա-զէթալարընն պէհանընա կէօրէ. Ալ-մանիա՝ Տօքթօր Բիրլէրին թէչէպիւ-սաթընա իսթիրազ իթմէմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԳՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ումումի ադգ. գաբ.	28—02
» » » էն եիւքսէք	28—02½
» » » էն աչաղը	27—38½
Բումէլի չըմէն ադգ. գաբ.	111—½
» » էն եիւքսէք	111—½
» » էն աչաղը	111—¼

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէժի ագսիոնը Օս. լիր.	
Սիկարէթ Ա.	—94
» Բ.	—54
Թրամվայ	5—60
Ժուխանա	1—40
Օպլիկասիոն Թրամվայ	488—
Ասիբանա	3—55
Գորբորասիոն	0,04
Գումէրսալ	0,09
Լօրիսմ	53—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	408—
Թրանսվալ	121—
Բրնսթրմ թանվիլթը	476—
Գրէսի Ֆոնսիէ էմբրսէն	266—
Անատոլը չըմ. ագսիոնը	10—25

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻՕՅԱԹ

Օսմ. լիրասը 100 ղ. տան	ղ. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—06
Մէթալիք	99—
Ինկիլիզ լիրասը	110—09
Ֆրանսզ ալթունը	87—35
Բօլ	90—20
Գրէմից ալթունը	51—06
Գարպոն գայմէսի	8—58

ԷՎՐՕՊԱ ԳՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրան 28 յունվար

Ինկ. էհամը Ինկ. լիրասը	94—52
Օսմ. էհամը գաբանտը	25—12
» » Բ	50—75
« » Գ	27—50
Օսմանլը Պանգասը	12—12
Մբսրբ Տուլ. մութթահրաէ	107—63
Պուլկար իսթիգրազը	82—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—32½
Թրանսվասալ	4—37
Շարթրէթ	4—37

Բարիզ 28 յունվար

Ֆրնս էհ. 4% ֆիր.	100—27
Եէնի Օսմ. էհամը գաբանտը	25—75
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	113—75
Օսմանլը Բէժիսի էհամը	315—
» Պանգասը	552
Դրիսի Լիոնէ	1039—
Իթալիա էհամը	100—
Բուիորիթէ Թիւրք	500—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթոման	507—
Սբանսոլ	78—05
Թրանսվալ	123—
Գամպիո 3 այ վատէ	25—130
Էմիրսիէն իւնիֆիէ	109—20
Շարթրէթ	109—

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—17
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—75
Ֆիորէն Մանտա	21—70
Վիէննա չէքի (գուբոն)	——

Պէրլին 27 յուն.

Բումէլի չըմէնտրֆ. (մարգ)	107—90
Լօնտրա իւղերինէ գամպիո	20—280

Վիէննա 27 յունվար

Լօնտրա իւղերինէ գամպիո	239—50
Բումէլի չըմէնտրֆէրի ֆր.	105—50
Օսմանլը Բէժի ագսիոնը	292—

17

Էրթէսի կիւն սապահլաեը, վալի-սէ Քիրկիզ իւէ Մարիանիգ՝ գավպէ-էրէն գաբուսընտա իրլիք պիւքիք-քէ իքէն, բավրէթին՝ քէմալը մէսերրէթին՝ տէն էլէրինի պիր պիրինէ չաբարագ, վէ գօշարագ կէմէքտէ օլտուզունը կէօրմիւլէր։

Զօճուգ տէեօրտուքի։

— Վալիսէ Քէրկիզ, չաթօնրն կիւ-զել մատամը պիզի կէօրմէէ կէլիեօր։

Մարիանիգ՝ պու խապէր իւղերինէ գըզարտը, պօզարտը նէ եաբաճաղընը չաշբրտը։

Քիրկիզ տէտիքի։

— Թրիպիւստէ պէրապէրմի Բավ-բէթ — Խայր. կիւզել մատամ արա-պաաընտա եալընըզ կէլիեօր։

(Տէվամ)

ՃԷՑԼԱՆ

ՀԱԶԵՐ ԷԼՊԻՍԷ ԻԶՈՒՆ ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԱՂԱԶԱ

ԶԱՐԻՖ, ՈՒՃՈՒԶ ՎԷ ՏԱԵԱՆԸԳԼԸ

Սուլթան Համիտընտա եէնի աչըլան մէյտանա նազըր, Բինթո խանընդն խարիճինտէ, Ն. 2։

ՃԷՑԼԱՆ մաղազաընտա զարիֆ, տաեանըգլը, ալէա վէ ֆէր մէվսիմին մոտասընա վէ հիսանը թապիթա մուվաֆֆըգ վէ հէր սինֆէ վէ վիճուաէ ույկուն էրքէկ վէ գաաբն վէ չօճուգ էլպիսէլէրի մէվճուտ պուլունուր։

ՃԷՑԼԱՆ մաղազաընդն մուէսոիսի Ռուբէն Մաղաքեան՝ պիր չօգ սէնէլիք թէճրիպէլէրինտէն, միւլթէրիլէրինին տախի խթիֆատ իթմէսինի արզու իտէրէք, հէր պիր լիպա իչուն օլ ատբէճէ ուճուզ վէ գապիւը իչիրա ֆիտրլար թագիր իթմիշ տիր քի, եէրլի վէ էճնէպի հիշ պիր մաղազա քէնտիսի իլէ բէգապէթ էտէմէզ։

Մուհթերէմ միւլթէրիլէր՝ պիր թէրիֆլէրիյլէ մէզքիւր հազրգաթը թասդիգ պուեուրաճագլար ադը։

Էմր պույրուլտուղը հալատէ, էօյլիս իւզէրինէ զանէթ եազըլըգը էլպիսէլէր տախի իմալ օլունուր։

ԲԱԶԱՐԼԸԳ ԵՕԳ ՏԸՐ։

ՆԻՄԷՐՕՍԸ 2 ԴՐՇ. ՏԸՐ

ԲԱԶԱՐ կիւնլէրի տախի ԱԶԸԴ ադը։

ԻԶՄԻՐԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՏՕՔԹՕՐ

ԵԹԷ կ'ուզէք առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու աղնիւ սիկառի թղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Յովսէփ Էլմէկէօղլանի

ՏՕՔԹՕՐ

անուն բուն իտալական ամենաընտիր սիկառի թղթերը, որոնք եթէ ուրիշներէ ճչգրիտ առուելութիւն մը ունին, այս է որ իր չափն մէկ մասը յատկացուած է սեղուսյո (Իզմիրի) Ներսէսեան Որբանոցին։ Ամէն Հայ զայն գործածելով, թէ՛ ուղղակի նպաստած կ'ըլլայ գթասիրական հաստատութեան մը և թէ իր պէտքը լրացուցած։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Վաճառատունս կը գտնուի նաեւ ուրիշ սիկառի թղթեր։

ԹԷՑ, ԹԷՑ, ԹԷՑ

Հնդկաստանի և Զինաստանի ամենաընտիր ԹԷՑԵՐԸ բերել տուած եմ։ Զմեռուան այս ցուրտ օրերուն չատ յարմար կուգայ ստամոքսներ տաքցընելու։ Անարատ և մաքուր։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը միայն, ու յետոյ փոյթեռանդն պիտի վաղէք ինձմէն։

Այս տեսակ գործերու մէջ իմ ունեցած բազմամեայ փորձառութիւնը կը բաւէ երաշխիք մը ըլլալ սիկարի թղթին և թէյին ազնուութեան։

Կը ծախուին՝

ՄԵՆԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՆՁ

ՄԻԱԿ ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

Իզմիր, Բէյնամալըար-Պազը

ՅՈՎՍԷՓ ԷԼՄԱԿԷՕՁԵԱՆԻ

Վաճառատունը։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

Ս. ԴԱՒԹԵԱՆԻ «ՆՈՐ ԴՈՐՈՅ»Ի

Զ. և Է. պրակները։

Մամուլի տակ է Բ. պրակը։

Լ'ԻՒՆԻՕՆ

ԵՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱԸ

1828 Վէ 1829ՏԱ ԹԷԼՍԻՍԻ ԻՏԻԼՄԻՇ

Բարիատէ Բլաս Վանտոմտա, 9 նօմէրօլու տաիրէի խուսուսի։

ՀԱՐՈՒՔ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէ վէ իխթիեաթ 107,000,000 ֆր.
Սէնէնին մագպուզաթը 21,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 252,000.000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գրյմէթի 19,000,000 »

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄՐԻ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէ վէ իխթիեաթ 153,000,000 ֆր.
1900 մագպուզաթը 17,000,020 »
Էօտէնէն զիեան 120,000,000 »
Սիկուրթալը էօմիւր 260,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զաեէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր։

ԷՕՄՐԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւխթէլիֆ սուրէթտէ վէ խուսուսի էհվէն ֆիեաթլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԴԱՄԸ «Պանգ Օթթօման» օլուպ, Սթանպօլ Ագանը տախի Կալաթատա «Պանգ Օթթօման» գարշըսընտա ադը։

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻԻ ՌՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ԱՄԷՐԻԿԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾՈՒՐ ՏԻՔԻՃ ՄԱՔԻՆԱԱԸ

ՍԱՏԷ, ՄԷԹԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

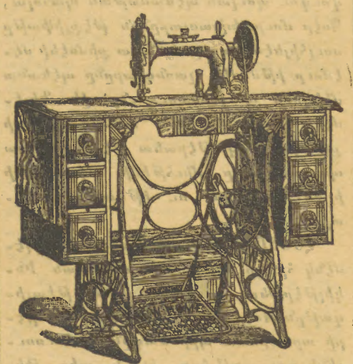

Մէզքիւր Սէրկիի Ռումումիսինէ միւքեաֆիժընը, HORS CONCOUR ըէգապէթիվ գազանմըշ ադը։

Էն ուճագ թէֆէրրուաթընա գաաբ էմրանրա թէվէֆֆիւգ իտէր։

ԹԻՒՐԻԱ ԻՖԻՆ ԵԷԿԵՏԱԷ ԱՃԷՑԱՔԱՆ ԱՄԷՏԻՕ ՍԱԼՎԱԹՕՐ

Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպօլտա, Պահէճ Գաբուսրտտա, Համիտիյէ ճամատէսի, Ն° 7 Թրամուէյ խաթթը իւզէրինէ։ ՇԻՄՊԼԷԼԷՐ Իզմիթէ, Մէլիվրիտէ, Աֆիօն Գարպհիսարտա վէ սաիրէ

ԲԱՆԿ ՕՍՄԱՆԻԷ

ԲԷՐԱ

ԵԹԷ ԿԸ ՓԱՓԱՒՈՒԻ՝ առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու առողջարար սիկարի թուղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Կ. Պիպէրեանի

ԲԷՐԱ ԵՒ ՊԷՅՕՂԼՈՒ

անուն բուն գաղղիական ընտիր սիկարի թղթերը, որոնք ուրիշներէն առաւելութիւն մ'ալ ունին, գաղղիերէն և տաճկերէն Բերայի գունաւոր քարտէսը պարունակելով։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Կեդրոնատեղին է. Կ. Պոլիս, Զիմպիւլի խան, Կարապետ էֆ. Պիպէրեանի վաճառատունը։

Մեծաքանակ գնող յանախորդաց և յանձնակատարներուն ԴՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ԶԵՆՁ։

Ուրիշ զանազան սիկարի թղթեր ալ կը գտնուին վաճառատունս։

Կեդծերէն զգուշացիր։

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸԶ

Աղղընդզին գօգմամասընդ՝ միշտ էրնիզին խասթալըգտան քիշլիէն արի գալմասընը արզու իտէր իսէնիզ Պաղչէ Դաքուսընտա Նիգամիէ գարագօլը գարչու քէօշէսինէ 1 նօմէրօլը մահալը մախսուստա տիշ թապիպի

ԽԱԶԻԿ ԺԱՄԿՈՂԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

պուլմալըսընը։

Մուսիլէյի Մէքթէպի Թրպպէի Շահանէէն մէէզուն օլուպ, հիշ պիր աղրը հիսս իթմիրմէ քսիդին տիշ չէքմէքտէ մուճիտի պուլունսընը պիր իլաճ իլէ եալընը։ Իբի ատֆատա էն չէտիա տիշ աղրըլարընը քէսմէքտէ, «սքօրբիթ»կիպի հէր նէվ տիշ էթի խասթալըգտան թէճտաի իթմէքտէ էֆէֆէնին էն սօն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճատա ալէաթլար իլէ տիշ սօլարմագտա ադը։

Էնվայի թագմա տիշ վէ չէնէ իսմանընտաքի մէհարէթի քէսմիլէսի ուսուսմ միւշթերիլէրինին հիւանիւ թէվէճճիւհինի ճէլպ իթմէքտէ տիր։

Ճուսաա կիսնէյէի մուայէնէխանէտէ բազար կիւնլէրի ատ կէտիկ Բաչատա Համամ ճատէսինտէ, 15 նօմէրօլը խանէսինտէ միւրաճաաթ իտէն ֆուգարայը մէճճանէն թէճտաի իտէր։ Սապահլարը սաաթ 1½ գաաբ վէ ագշամարը տախի սաաթ 11աէն սօնրա հէր վագքի խանէսինտէ պուլունուր։

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

1851 TORONTO WESTERN LONDON

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱԲԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՑԱԼ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851ՏԷ ԹԷԼՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ

Թագմին օլունան գիյանղարընը մէճմուա — ֆունկ. լիրա 6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հէսապլաթը սէնէվիյէ — » » 1,250,000
Քեամիլէն թէճտիյէ օրտնմուշ սէրմայէ — » » 410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՒՌԻԷ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Իսթանպօլ, Պահճէ Գարգը, Անանիատի խան, Ն° 20, 21, 22։

Թաչրալարտա իշկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արժընըմագտա ադը

ԻԹԹԱՐ.— Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսը վէ Ամման գումբանիագարընն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100% օլտուղը հալտէ Ուէսթընդրընի 125% տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ուէսթընդրն բագիպլէրինէ թէֆէվվիւգ էթմէրմէյէ էն պէճիլիք թէճմինաթ տը։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ԻՆ

Ի ՊՈՂԻՍ

Թանգաթալի

ՎԱՃԱՌԱՆԻՆԵ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առայժմակարգ մեքենաներով օժտեալ և Եւրոպացի վարպետներ մը հմտութեան տերբնա կարտարէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լոգացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու դերազանց ժամանակը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրոսդիագ և Կ. Ռամեեան Որդիք վաճառատուներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի սորուն, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.—ՊՊ. Լաքաֆիէ Ոգդի Է. Ընկ. 28, Ռիւ Շաֆոտէն։
ՊՈՄՊԱՅ.— ՊՊ. Ապքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—Պ. Մ. Գալֆեան, Գաէիրէ.— Պ. Հ. Ռոզանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ.— Պ. Պ. Կ. Ռամեեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ.— Պ. Կէռան Արտիթի.
ՍԵՐԱՍՏԻԱ.— Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծատուրեան։

ԻԶՄԻՐ.— Պ. Յակոբ Մոմճեան։
ՌՈՏՈՍԹՕ.— Պ. Յակոբ Բսօվատալ։
ՋՄԻՐՆԻԱ.— Պ. Հայրիրիս Վառնինկ.
ՍԷԼԱՆԻԿ.— Պ. Տիւօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՍԿԷՌԻՈ.— Պ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.— Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆէր.
ՍԱՄՍՈՆ.— Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
ՏՐԱԳԻԶՕՆ.— Պ. Արիս Կ. Յունճեան. 24—

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԷԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ՐԷԶԻՏՅԱՆ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 750000

1899տա մէրի իւլ իճրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրգ.		19,534,276
» » »	եանկընը » » »	460,267,203
» » »	բրիմի » » »	1,433,965

Էօմիւր խէրիմ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ չէրաիթ իլէ սիկուրթա ադտ տէր

Ծանկըա էորը հէր նէվի պիտա վէ էչեա իւզէրինէ սիկուրթա ադտ իտէր։

Նէֆէլիրի էորը հէր նէվի պիտա վէ էչեա իւզէրինէ սիկուրթա ադտ իտէր։

Նէֆէլիրի էորը մալ, էվրադը նադտիյէ վէ վաքօր սիկուրթալարը գապալ իտէր։

Հիսսէտարարան՝ 1896տա 18½%, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլերի (Յէրբասատէթատ Գրէտի Լիոնէ, Լօնտրատա Անկլօ Աւոթրիական Պանգ, Սօֆէատա Պանգ Նատիոնալ Պիւլկար։

Թաչրալար իչիւն միւտատիա վէ միւթէպէր քէֆալէթլի ճէնթլէր արանըլըյոր։ Թիւրքիա իչիւն ումումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի սոգագ, Ճէտիտ խան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիշ.— Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ԶԸՐԱԱԹ ՊԱՆԳԱՄԸՆՏԱՆ

Զբրաաթ պանգաաք իչուն լիւզումը օլուպ, մէվգրի միւնագասաա վագ օլունան պին պէշ եիւզ թօք բարչմէն վէ եիւզ էլլի թօք ատի ֆրսթրգի քեազրընդն չէհրը հալը բումինին եիրմի պիրինճի բազար էրթէսի կիւնի սաաթ տագուզ պուչուգտա ինալէի էվվէլիյէսի վէ էրթէսի սալը կիւնի սաաթ ատ գուզ պուչուղա գատար եիւզտէ պէշ թէնզիլաթ գապուլ օլունարագ ինալէի գաթիյէսի ինա օլունճաղընտան, իթաեէ թալիպ օլանլարդն նիւմունէլէրինի կէօրմէք վէ չէրտեէթինի անլամագ իսդրէ, մէզքիւր պանդանդն իտտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էլլէմէլէրի իլան օլունուր։

15 քանունի սանի 317

1—3

ՏՕՔԹՕՐ ԳՕՍԹԱՔԻ ՔԷԼԱՑՏԻԹԻ

Բարիտէ իքմալը թանսիլ էթմէշ վէ եէլբօքանդն էն մէշհուր խասթատանէլէրինտէ ամէլիյաթ կէօրերէք, օն եէտի սէնէ տախի իճրաի թրպպէլէթ քէսպէր վուգուճ էլլէմէշ տիր։

Թապիպը մուսիլէյի կէօսիս վէ մէտ իլլէթլէրինի եանի նէզլէի սատրյէսի, նէֆէս տարլըգընը, ագ ճիւգ ուֆունէթլէրինի խուսուսիյէ վէրեր խասթէլիեինի, իսթիհարարատա միւզմին էօքսիրիք վէ տամարլարընը թէսալլուպ իթմէսինի, էմրազը գալպիսէեի, հազմըգազը, ինգրպազը, միւզմին խոնալը, մրաէ, գաղրընընը, մրաէ կէնդրէնմէսինի, դանդը պասուրը, գարընտա սու ատմամասընը, գարաֆիրեր խասթալըգլարընը, իտարատա չէքէր վէ եուսուրթա ադը պուլունմասընը, էքզրազը միքրոպիյէսի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հեր ճինս չօճուգ խասթալըգլարընը՝ թէրգեդիյսաթը ֆէնտիյէ սուսթրմէնէ էն սօն ուսուլը թրպպի վէճէ թէտավի էյլէր։

Թապիպը մուսիլէյի՝ տէօրթ սէնէ պիր միւտատէթ զարֆընտա վատի պիր ֆրէնպի խասթանանէսի տէր թրպպէպէթրնատ պուլունարագ, պու էնտատ խուսուսի թէտավի էյլէսիեի խասթալարտան ժաատա, ֆրէնպիէ վէ պէլ սոզուգլուգունա միւպէյլա օլմուշ տէօրթ պին գատար էչխասը թէտավի էյլէսիեի ճիհէթլէ, պու իլլէթլէրին թէտավիսի խուսուսընտա ֆէվգէլատէ մէտարեթ քեսպ էյլէմիշ տիր։ Ամարատան, էրքէք վէ գասըլարատա թէնի վէ էսկի ֆրէնպիեի վէ պէլ սոզուգլուգունու վէ ատէքրտէն հասրլ օլան սէս գէսրգզրընը վէ եարալարը վէ տերի ուֆունէթլէրինի վէ իարար տարըգընը վէ իսթիհանը մէտանէթի վէ վէզաֆէթը թէնսիլէյէ էճրասընտա նօգսանիյէթի սուրէթը միւքեմմէլէտ վէ թէտարիպը միւթէատիրսէնին թէրգեդիյսաթը ֆէնտիյէ իլէ պիրլէշտիրմէրէք ազ զէման զարֆընտա թէտավի էյլէր։

Տէր Ալիյէտէ հէր հանկը թապիպ իլէ խասթէրլուրատա գօսիսլիթօ օլունապիլարտէ կիպի, էվրօքանդն էն մէշհուր ամբրպպատը իլէ տախի պիլ մուխասպէրէ գօսիսլիթօ իճրա օլունուր։

Վիլաեաթը Ճանանէէն թանրիրէն միւրաճաաթ խտէեէք զէվաթընը՝ օրատագի թապիպին պիր բաթօրունը եախուտ մուփասալ պիր թարիֆնամէ կէօնտէրմէյէրի էլզէմ տիր։

Բազարատա մաատա, հէր կիւն սաաթ ալթընա գատար, Փուսգաբուտա Զիհիթէ կէլինկէր ճատատէսընտէ 18 նիւմէրօլու խանէսէ, սաաթ 7աէն 8½ գատար Սիրքէճիսէ Պապը Ալի ճատատէսինտէ Թիւրքիյէ էճզանէսինտէ։ Սաաթ ատգուզտան օն պիրէ գատար Սուլթան Պաեազիտտէ, Սգճիլար պաշընտա Սիրէնէտան էֆ ֆէն Պաեազիտ Ճէզաճանէսինտէ խասթէկեանը գապալ էյլէր։ Ծագրը օլանլար սալը կիւնլէրի մէճճանէն մուաեէնէ օլունուր։

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

)(99)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԷՌԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ԶԷՊ ՅՈՅՄԱՑԻՆ ՊԵԱՆԳԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ա.

Երկրորդ օրն ալ չուկայ իջաւ Յովհաննէս ուր մանրաման պտոյտ մը կատարելով ակսաւ գործի մը հետամուտ ըլլալ, անուղղակի կերպով։

Իրաւ, մեծահարուստ խանութպաններ, վաճառականներ, դրամատէրեր կը վխտային Իզմիրի հրապարակին վրայ, սակայն անոնց ամէնքն ալ իրենց գործին անձնատուր եղած՝ բնաւ չէին հետաքրքրուեր անծանօթի մը այցելութիւնովը։

Զորրորդ օրը տուաւ որոշումը, մինչեւ որ լաւագոյնը գտնէր լաւը ձեռքէ պիտի չփախցընէր։ Մէկ քանի վաճառատուններ այցելելէ և ընթացիկ գիները սովրելէ ետք, հարիւր քսան ղրուշովը կէս երկոտասնեակ գունագեղ ֆէնէլա շապիկ գնեց, որ մեծ յարգունէր այն տեսն և անութին տակ առնելով սենեակ եկաւ, ծրագիրներ կազմելով չրջուն վաճառականութեան վերայ, ինչ որ զբաղումը պիտի ըլլար իրեն ասկէ վերջ։

Դիւրին գործ չէր անշուշտ մէկ օրէն միւսը կեանքի այս դառն փորձութեան ենթարկուիլ, դիւրակեցիկ, ունեւոր ընտանիքի մը զաւկին համար որ դեռ երկու շաբաթ առաջ մաքէնխակ չէր անցըներ անկումին այս աստիճանը։ Ապրելու պէտքը, արժանապատուութեան զգացումը սակայն, արդէն վանած էին մեծամտութեան հետքերը ուսանողին մտքէն, որ դրամներուն սպառելուն համեմատութեամբ աճապարանքը կ'զգար ժամ առաջ գործի մը ձեռնարկելու հարկը։ Իմանալու հիմայ գոնէ հասարակաց օգնութեան կարօտ չի մնալու համար։

Դիւրը ամբողջ ծրագիրներով անցուց, առտուն թուղթի մը մէջ փաթթեց ֆանէլաները որպէս զի խանին մէջէն մէկը չի տեսնայ զայն ու վերահասու ըլլայ գաղտնիքին. սրտառուչ աղօթք մը ըրաւ սենեակին մէջ, երեսը խաչակնքեց, ոտանդանոց ղրկուող ոչխարի նման դուրս ելաւ բնակարանէն ու փողոց նետուեցաւ։

Խանին մօտերը, առաջին փողոցին մէջ չի կեցաւ իսկ. աճապարանքը անցաւ այն տեղերէն ուր ծանօթի մը հանդիպելու երկիւղն ունէր։ Երկրորդ, երրորդ փողոցներն ալ անցաւ և դեռ չէր համարձակեր ծրարը բանալով ֆանէլաները ցուցադրելու։ Իրեն այնպէս կը թուէր որ տուներուն, պատուհաններուն ետին պահուրտած մարդիկ կան որ իր բերանը բանալուն կ'սպասեն ծաղրելու և վրան խնդալու համար։

Օդը պայծառ էր, միջնակարգ ընտանիքէ կիներ՝ փողոցը կեցած՝ իրարու հետ կը խօսակցէին, անդին մանկամարդ աղջիկներ, օրիորդներ, մաքուր հագուած՝ ձեռագործով կ'զբաղէին դրան մէջ, փոքրիկներ խարտեաշ մազերով ու այլազան խաղալիկներով կը զուարճանային, կը ցատկռտէին, կը վազվզէին զուարթ ոգեւորութիւն սփռելով իրենց շուրջ։ Նորընծայ փերեզակը այս քաղցր տեսարաններէն զրաւուած՝ անգամ մը ևս կ'երազէր հմայքոտ հրապոյրը կորսնցուցած կեանքին։

Այսպէս անցաւ տասնէ աւելի փողոցներէ, առանց կարող ըլլալով իբր փերեզակ ներկայանալու։ Ճնշող զօրութիւն մը, կամքէն վեր ոյժ մը ծանրացած էր վրան ու չէր ներեր որ բերանը բանար։ Համեմատաբար՝ անմարդաբնակ փողոց մը հասաւ ուր բընակչութիւնը ցանցառ էր. ալ հոս ո՛չ ոք կը հետապնդէր իրեն, վայրկեան մը կեցաւ, ֆանէլաները զոր մինչև հիմա ամուր ծածկած էր անութին տակ, ուսին վրայ ցուցադրեց ու առաջին անգամ ծով նետուող մարդու մը պէս, աչքերը գոցելով.

—Զարիֆ ֆանէլալա՛ր, գոչեց։

Այ հմայքը լուծուած էր, ոչ ոք բան կ'ըսէր իրեն, այս առաջին փոքէչն քաջալերուած չորս, հինգ անգամ իրարու վրայ կրկնեց «զարիֆ ֆանէլալար»ի պայմանագրական յանկերգը և վերջին ծայր ուրախ՝ իր համարձակութեան վրայ, սկսաւ փողոցներն արձագանգել իր քաղցրանշիւն ձայնով։

Ժամ մը տեւեց այս ձրի երգասացութիւնը, առանց հինգ փարայի արդիւնք ունենալու, գոնէ յաճախորդ մը կամ տան տիրուհի մը չի բարեհաճեցաւ ֆանէլաներուն երեսը նայիլ։

Երիտասարդը սակայն չէր յուսահատեր ու նշանակելի կորովով կը չափէր Իզմիրի նեղ փողոցները, մէկէն միւսին անցնելով ու ատաճանաբար նոր գովեստներ շարադրելով իր ֆանէլաներուն տակուութեան մասին։

Բարեկեցիկ ընտանիքին այս փափուկ զաւակը որ բաւական իսկական նշանակութեամբ մասալէպով մեծցած էր, կամաց կամաց սկսաւ ընկճուիլ. տաքերուն ազդեցութենէն ու անօթութենէն։

Զորս հինգ օրէ ի վեր արդէն կանոնաւոր սնունդ չէր առներ խնայողութեան համար, իսկ այն օր բնաւ, բան չէր կերած, ուստած ըլլալով որ դրամագլուխին ձեռք չդպցընէ ու շահածով միայն ապրի։ Իրաւ բարոյական ոյժը, հաստատակամութիւնը կորովը մեծ էր, բայց ֆիզիքապէս անզօր կը մնար այս անօրինակ չարքաշութիւններուն դիմանալու։ Արեւուն տաքութիւնը կ'այրէր, կը մրկէր փափուկ դէմքը, ոտքերը կը տոչորէին կօշիկներուն մէջ որոնք հիմա նեղ կուգային, կոկորդը չորցած էր «ֆանէլա» պօռալէն և ամբողջ մարմնով քրտինքի մէջ կը լողար։

Ասոնց ամէնուն կը դիմադրեր սակայն Յովհաննէս, նմանը քիչ անգամ տեսնուած կորովով ու հաստատակամութեամբ, բնաւ մտքէն չէր անցներ դասալիք ըլլալ, յուսահատիլ, և չարունակ կը պօռար.

—Զարիֆ ֆանէլալա՛ր, ֆանէլէ՛ս զարիֆ։

Կէս օրուան մօտ տիկին մը կանչեց զինք և սակարկութեան բռնուեցան, աւա՛ղ որ Յովհաննէս Ցունարէն չէր գիտեր, գիտցածն ալ մէկ քանի թիւերէ անդին չէր անցներ։ Ապրանք ծախելու, մանաւանդ տիկիններուն հետ սակարկութիւն ընելու համար, անսպառ համբերութիւն և քաղցր լեզուանութիւն անհրաժեշտ էր։ Առաջինէն՝ մեծ քանակութեամբ մթերած էր սկնակ բերեզակը որ յաճախորդի տենչովը կը տառապէր առտուընէ ի վեր և տիկինը, որչափ ալ ծանրութիւն, չարչարանք տար, պիտի համբերէր, բայց իրարու լեզուէ չէին հասկնար և մինչկատակը չէր կրնար բռնել լեզուանութեան տեղ։

Վերջապէս դերմարդկային ճիգերով յաղթեցաւ սակարկութիւնը. զոյգ մը ֆանէլա ծախեց Յովհաննէս հինգ զբրուշ շահով և գրամը գրպանելով սկսաւ պօռալ աւելի եռանդով ու ոգեւորութեամբ, նոր յաճախորդ մը եւս գտնելու տենդոտ իղձով։

(Շարունակելի)